П'ятниця, 2 серпня 2002 року. № 139 (2890)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1870 р. У Лондоні відкрилося перше у світі метро. ■ 1907 р. На Сумщині народився льотчик, двічі Герой Радянського Союзу Степан Супрун. ■ 1914 р. У Львові українські політичні партії об'єдналися в Головну українську раду. Створено Бойову управу Українських січових стрільців. ■ 1917 р. Народився поет Олекса Ющенко. ■ 1926 р. Засновано Науково-дослідний інститут педагогіки УРСР. ■ 1940 р. До складу України включено Північну Буковину і Хотинський, Ізмаїльський та Акерманський повіти Бессарабії. ■ 1945 р. Завершила роботу Потсдамська (Берлінська) конференція. ■ 1953 р. У Києві відкрито Дитячу залізницю.

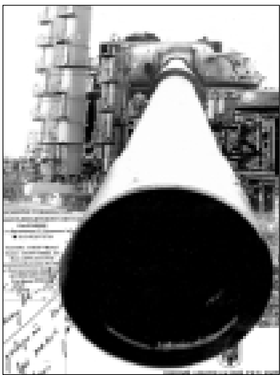

Спецоперація «Санація»

8-9

Імпреза юних фотомодельок

12

ОФІЦІЙНО

Курчат лічать восени, а протестантів — перед мітингом

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин підготував чотири законопроекти, які плановано винести на розгляд наступної сесії.

Серед них — проект закону про порядок організації і проведення мирних масових заходів та акцій в Україні (друге читання).

(Закінчення на 2-й стор.).

Львівська трагедія. Людський чинник

Президент України Леонід Кучма допускає, що однією з причин львівської трагедії стало недбальство і злочинна безвідповідальність посадових осіб. Про це глава держави заявив учора в Севастополі на заходах, присвячених 10-й річниці Військово-Морських Сил ЗС України.

— Як можна зрозуміти ситуацію, коли за недостатнього фінансування Збройних Сил бюджетні кошти, зароблені тяжкою працею наших співвітчизників, витрачаються не на підвищення обороноздатності держави, не на вдосконалення бойової майстерності військових і поліпшення умов їх життя, а на розважальне шоу? — сказав Президент.

(Закінчення на 3-й стор.).

ЗНОВУ МЕТАН-УБИВЦЯ

Фото Ярослава БОЖКОВА (Укрінформ).

У середу о 20 годині 10 хвилин на орендному підприємстві «Шахта імені Засядька» стався вибух на горизонті 1076 метрів. На момент аварії під землею перебували 700 осіб, із них 20 — у безпосередній близькості до епіцентру. Викликані за тривогою гірничорятувальники до дванадцятої години ночі знайшли 19 тіл шахтарів без ознак життя. За інформацією рятувальників, аварія сталася в тупиковому вибої під час проведення підривних робіт — так званого хитного підривання.

(Закінчення на 3-й стор.).

На знімку: гірники шахти імені Засядька сумують за загиблими товаришами.

Пам'ять назавжди з нами

У Верховній Раді України з глибоким сумом сприйняли звістку про загибель гірників шахти ім. Засядька в Донецькій області увечері 31 липня.

Про це йдеться в урядовій телеграмі Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з приводу трагедії. Верховна Рада висловлює щире співчуття сім'ям, рідним і близьким загиблих, трудовому колективу, усім жителям області у зв'язку з непоправною втратою. «Пам'ять про людей, які щодня виявляли мужність і героїзм, щоб дати країні світло і тепло, назавжди залишиться з нами», - зазначається в телеграмі.

В. Литвин від імені парламенту висловив упевненість, що жодна родина загиблих не залишиться без уваги та допомоги держави. «Верховна Рада України вживатиме усіх залежних від неї заходів для запобігання таким трагедіям», — наголошується в телеграмі.

УРОЖАЙ—2002

Мільйони сиплються у засіки

Харківська область вийшла на фінішну пряму жнив літа-2002. Як запевнив начальник головного управління сільського господарства і продовольства облдержадміністрації Сергій Лобас, Харківщина упевнено виконає державну програму «Зерно-2002».

— У державні засіки хлібороби краю вже засипали два мільйони тонн ранніх зернових. Урожайність в середньому по області — 31—32 центнери з гектара.

(Закінчення на 7-й стор.).

Я ВАМ ПИШУ...

Тут будують місто, вирубують сад

Жителі столичних вулиць Слов'янської, Ніжинської, Лебедєва-Кумача та інших обурені брутальним порушенням Конституції України. Справа в тому, що поміж середньою школою № 159 та будинком № 28 на вулиці Слов'янській розташований сквер — ковток свіжого повітря і чудове місце відпочинку для дітей та пенсіонерів. Ростуть тут і фруктові дерева. Кандидати в депутати в один голос обіцяли впорядкувати сквер належним чином, але після виборів забули про свою обіцянку.

Нині планують вирубати дерева і на їхньому місці звести багатоповерхові будинки, тим самим грубо порушуючи припустимі норми проміжків між будівлями (огорожу й споруди вирішено поставити за кілька метрів від будинку № 28) та ігноруючи ст. 50 Конституції України («кожен має право на безпечне для життя і здоров'я навколишнє середовище»).

Прохання зупинити будівництво і впорядкувати сквер підписали понад сорок жителів. Копії нашого звернення надіслано главі Київської міськдержадміністрації О. Омельченку та Президенту України.

Від імені жителів мікрорайону А. АНКУДИНОВ.

Київ.

У НОМЕР

***

Під час короткої робочої поїздки на Рівненщину Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах відвідав Рівненський завод високовольтної апаратури, який є одним із провідних підприємств апаратобудування в енергетиці.

Продукція заводу поставляється в усі регіони України та більш ніж 45 країн світу. У селі Городок Рівненського району Анатолій Кінах ознайомився з роботою приватного сільгосппідприємства «Нива». У селищі Клевань він відвідав госпіталь для інвалідів Великої Вітчизняної війни. Під час спілкування з медперсоналом і пацієнтами госпіталю А. Кінах вислухав їхні проблеми та побажання. У Рівному прем'єр ознайомився з роботою підрозділів обласної клінічної лікарні та провів нараду з адміністративно-господарським активом з питань соціально-економічного розвитку Рівненщини, **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

***

Генеральний прокурор України Святослав Піскун обговорив з послами США Карлосом Паскуалем, Франції Філіпом де Сюременом та Німеччини Дітмаром Штюдеманом перспективи співпраці з розслідування вбивства журналіста Георгія Гонгадзе.

Як **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна»,** сторони обговорили можливості розширення різних форм міжнародної допомоги українським слідчим і перспективи надання спеціальної допомоги фахівцям цих країн у проведенні низки судових досліджень.

Уряд надав три мільйони гривень на ліквідацію наслідків трагедії на шахті імені Засядька

ПОЛІТИКА

ОФІЦІЙНО

Без недоторканності

Президент України підписав закон про статус депутатів місцевих рад, **повідомляє Головне управління інформаційної політики адміністрації глави держави.**

Нову редакцію Закону «Про статус депутатів місцевих рад» було прийнято Верховною Радою 11 липня з урахуванням пропозицій Президента. У ньому, зокрема, скасовано статтю закону, котра встановлювала порядок притягнення депутатів місцевих рад до відповідальності й додаткові гарантії їхньої недоторканності. Законом визначено правовий статус, гарантії депутатської діяльності і порядок відкликання депутатів сільської, селищної, міської, районної в місті, районної та обласної рад.

Із закону також вилучено положення про депутатські фракції у місцевих радах, норми, що встановлювали додаткові гарантії трудових прав депутатів місцевих рад, а саме: заборона звільняти їх з роботи, з посади або з військової служби без згоди відповідних рад.

Курчат лічать восени, а протестантів перед мітингом

У КОМІТЕТАХ ВР

(Початок на 1-й стор.).

Документ, зокрема, передбачає, що правоохоронці мають право припинити проведення демонстрацій, якщо організатори не повідомили місцеву владу про їх проведення (пропонується, щоб у повідомленні вказували мету, форму і місце проведення масового заходу, час початку і закінчення, маршрут руху, передбачувану кількість учасників тощо) чи якщо є відповідне рішення суду. Або якщо під час проведення мирних масових заходів та акцій допущено навмисні дії, спрямовані на порушення суверенітету та територіальної цілісності України, зміну чи повалення конституційного ладу насильницьким шляхом, незаконне захоплення державної влади, розпалювання расової, національної, релігійної ворожнечі, пропаганду насильства та війни.

В іншому законопроекті йдеться про те, що кожний, хто на законних підставах перебуває в Україні, має право на свободу пересування та вільний вибір місця проживання в країні, гарантоване Конституцією та міжнародними актами з прав людини.

У зв'язку з прийняттям Закону «Про біженців», відповідно до якого іноземцям може лише «надаватися статус біженця України», комітет пропонує народним обранцям внести зміни до деяких законодавчих актів.

Ще одним проектом закону визначається порядок надання притулку, відмови у наданні і припиненні притулку іноземцям та особам без громадянства.

ЮВІЛЕЙ

Многая літа!

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин привітав керівника фракції Комуністичної партії України у Верховній Раді Петра Симоненка з нагоди його 50-річного ювілею. В. Литвин побажав П. Симоненку здоров`я, успіхів та творчої наснаги у законодавчій діяльності в ім`я українського народу та вручив йому найвищу нагороду парламенту — Почесну грамоту Верховної Ради України.

САМОВРЯДУВАННЯ

Незговірливі суворовці

Депутати Суворовської райради Херсона, однієї з трьох у місті, не погодилися з запропонованими міськрадою делегованими повноваженнями.

На переконання народних обранців, проект складено без урахування Конституції України та Закону про місцеве самоврядування. Низка запропонованих депутатському корпусові повноважень потребує фінансування, якого «старший брат» в особі міськради не передбачає. Хоча Суворовський район забезпечує 60 відсотків міського бюджету, на фінансування діяльності райради з нього виділяється лише 0,69 %, чого вистачає лише на утримання апарату. Тож депутатам не зрозуміло, яким чином вони мають упорядковувати території чи ліквідовувати стихійні ринки.

Одностайна згода «суворовців» взяти делеговані повноваження тільки за умови їх фінансування у присутнього на сесії секретаря міськради Андрія Задніпряного схвалення не знайшла. У своєму виступі він наголосив, що це свідчить про недостатній досвід голови ради Івана Лопушинського і за приклад йому поставив голів Комсомольської та Дніпровської рад. Утім, ці ради делегованих міськрадою повноважень ще не розглядали. Наскільки зговірливими виявляться їхні депутати, покажуть сесії.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Громада одна — голів двоє

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

На розгляд другої сесії Верховної Ради четвертого скликання планується винести проект закону про місцеве самоврядування в Україні (нова редакція). Наш кореспондент попросив прокоментувати його положення заступника голови Комітету ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування народного депутата Юрія КЛЮЧКОВСЬКОГО.

— Чинний закон про місцеве самоврядування прийнято у 1997 році, і практика показала певну його недосконалість. Наприклад, головним суб'єктом місцевого самоврядування є територіальна громада, але в законі немає визначення територіальної громади, того, як її можна створити чи ліквідувати, що вона може зробити сама, а що через створені нею органи.

Складне й болюче питання наділення повноваженнями органів самоврядування. Закон просто називає сфери, де діють власні повноваження рад і делеговані органам державної виконавчої влади.

Водночас закон не конкретизує, у який спосіб делегуються ці повноваження. Тому сьогодні від великого міста до малого села ці повноваження у повному обсязі виконавчі органи не виконують. Не тільки через те, що грошей бракує, на що найчастіше посилаються, а й через кадрову неспроможність, відсутність фахівців.

Далі. Конституція у загальних рисах окреслює обласні і районні ради як колективні органи самоврядування, що представляють інтереси територіальних громад. Постає запитання: чи може частина громад відмовитися від участі у спільних діях, які її не задовольняють? Якщо громада — самостійний суб'єкт, то вона повинна з цього приводу приймати власне рішення.

Ще нагальніші проблеми спільної власності районів і областей. Візьмемо за приклад міжрайонну лікарню. Хто має утримувати її і розпоряджатися? Чия це власність?

Належно не визначено і статус міського чи сільського голови. Голова не є депутатом, він обирається самостійно і спирається на значно більшу підтримку громади, ніж кожний окремо взятий депутат. І тут випливає проблема, що вже багатьох обпекла. Йдеться про дострокове припинення повноважень голови. Чинний закон дає для цього кілька підстав. Серед них — систематичне невиконання своїх обов'язків або порушення Конституції. Але хто має встановити ці факти? Очевидно, суд. Та на практиці збирається сесія і таємним голосуванням двома третинами голосів депутатів припиняє повноваження голови та призначає повторні вибори. Усунутий голова зберігає право звернутися до суду, але тільки стосовно своєї особи. Вплинути через суд на рішення про строки повторних виборів голова не може, бо йдеться не про нього. Поки суд розглядає скаргу, відбуваються повторні вибори. В результаті часто маємо двох голів.

Усе це потребує чіткої регламентації у законі. Дуже добре, що Асоціація міст України розробила новий проект закону про самоврядування. Народні депутати винесли його на обговорення, яке відбувалося досить складно, але проект прийнято в першому читанні. Очевидно, що підготовка нової редакції закону про місцеве самоврядування в Україні до другого читання стане провідною у роботі комітету на період другої сесії ВР.

Записав **Анатолій КАРАСЬ.**

ФОТОФАКТ

Учора Президент України Леонід Кучма побував на борту військового фрегата «Гетьман Сагайдачний». Цього дня мало відбутися святкування з нагоди 10-річчя створення Військово-морських сил ЗС України. Щоб ушанувати пам'ять загиблих у роки Великої Вітчизняної війни і в результаті трагедії на аеродромі Скнилів, з фрегата «Гетьман Сагайдачний» у море неподалік Севастополя на воду було спущено вінки.

Фото Сергія СВІТЛИЦЬКОГО.

З'являються нові запитання

Під час ліквідації наслідків катастрофи у Львові виникають питання, яких уже не повинно бути.

Четвертий день, котрий минув після «чорної суботи», був насичений новинами про наслідки трагедії у Львові. Попри їх різноманіття і значущість, найголовнішим, звісно, стало те, що до кінця 31 липня з лікарень виписалися шість постраждалих і що вже немає дефіциту з кров'ю третьої групи з негативним резусом та ліками. Із тих, хто ще залишається на лікуванні, хворих у тяжкому стані з кожним днем дедалі меншає. Нині всі зусилля медиків спрямовані насамперед на врятування трьох дітей віком від семи до одинадцяти років, котрі ще перебувають у реанімації.

Загальна кількість осіб, які постраждали під час катастрофи на Скнилівському летовищі і звернулись у медичні установи Львова, сягнула 200. Майже кожний п'ятий з них — діти. 20 цих дітей втратили батьків, двоє з них стали круглими сиротами. Як стверджують державні посадовці, всі неповнолітні потерпілі, у яких це страшне лихо відібрало батьків, отримають компенсацію розміром від 40 до 80 тисяч гривень залежно від стану сирітства. Однак уже 31 липня на місцевому телерадіоканалі «Люкс» з'явилося повідомлення про те, що родина Хміль просить допомоги для двох постраждалих дітей, мати яких загинула під час авіакатастрофи у Скнилові.

Тим часом сума благочинних надходжень на відкриті місцевою владою рахунки для потерпілих у день «чорної суботи» становила на початок першого серпня майже чотири мільйони гривень. До того ж відомі у Львові та області підприємці та комерційні структури, виділяючи на ліквідацію наслідків катастрофи значні кошти, допомагають також ліками, транспортом, матеріалами тощо. Скажімо, фірма «Галнафтогаз», надавши для потерпілих 50 тисяч гривень, взялася безплатно заправляти бензином 32 машини «швидкої допомоги», котрі обслуговують львівські лікарні. Справжнім проявом милосердя керівництва і колективу цієї підприємницької структури стало рішення опікуватися потерпілими дітьми-сиротами. Погодьтеся, це вчинок, гідний пошани.

Найактуальнішою темою, яку нині обговорюють львів'яни у зв'язку з трагедією, є ймовірність зловживань з наданими державою і пожертвуваними коштами. Виступаючи 31 липня по місцевому телебаченню, перший заступник голови Львівської облдержадміністрації О. Сендега і заступник держсекретаря Міністерства праці і соціальної політики В. Матвійчук докладно розповіли про схеми розподілу грошової допомоги для потерпілих та контролю з боку влади і громадськості. Треба сподіватися, що діяльність комісій з нагляду за використанням цих коштів розвіє-таки сумніви скептиків і в нас не повториться сумнозвісна історія з компенсаціями для остарбайтерів.

Утім, як розвиватиметься надалі ситуація з ліквідацією наслідків катастрофи, занепокоєні і депутати Львівської міської ради. 15 з них виступили з ініціативою скликати позачергове планове засідання міськради саме з цього приводу. Чи підтримають ініціативну групу депутатів їхні колеги і чи будуть прийняті якісь рішення про катастрофу на законодавчому рівні у Львові — покаже час. А поки що з кожним днем дедалі активніше сприяють у вирішенні безлічі проблем, які неодмінно виникають після таких трагедій, благочинні та громадські організації, підприємницькі структури, мас-медіа, громадяни. Ось лише деякі факти з великого масиву повідомлень на цю тему. ВАТ «Страхова компанія «Універсальна» проводить виплати постраждалим під час катастрофи на Скнилівському летовищі. 10 тисяч гривень перерахувала потерпілим фірма «Львів-Петроль». ТРК «Люкс» оголосила про збір коштів для сімей жертв трагедії і потерпілих. Водночас, хоча й рідше, трапляється така інформація, як оця: родичі розшукують Лату Лілію Богданівну, яка була 27 липня на авіашоу в Скнилові і досі не обізвалася.

Скільки ще буде отак відгукуватися ця страшна «чорна субота»?

Юрій ЗИЛЮК.

Львів.

НОВИНИ

Знову метан–убивця

(Початок на 1-й стор.).

Його мета — спровокувати виділення метану з вугільного пласта: таку технологію використовують для боротьби з небезпечним газом на шахтах. У цей час стався вибух метану і, за деякими припущеннями, вугільного пилу.

Ударною хвилею знесло перемички, під землею утворилися численні завали. Все це утруднює пошукові роботи. Смерть 19 гірників настала від травм та отруєння чадним газом: вибух буквально «випалив» кисень із виробки. На ранок четверга гірничорятувальники продовжували піднімати тіла на поверхню.

Шахта імені Засядька — «надкатегорійна»: пласти, які відпрацьовуються тут, небезпечні за раптовими викидами вугілля і газу. Торік у серпні вибух метану забрав життя 55 робітників, у травні 1999 року внаслідок аналогічного вибуху загинули 50 осіб.

Перебуваючи на шахті імені Засядька в серпні минулого року, Президент України Леонід Кучма поставив риторичне запитання: «А чи потрібне нам вугілля такою ціною?». Глава держави пообіцяв, що звернеться до світової спільноти по допомогу в дегазації українських шахт.

Ліна КУЩ.

Фото УНІАН.

На знімку: єдиний урятований із шахти імені Засядька підземний електрослюсар Євген Володін.

Права рука не знала, що робить ліва

«У Міністерстві оборони та Генштабі не знали, що у Львові проводитиметься авіашоу», — зазначив на позавчорашній прес-конференції голова урядової комісії, секретар РНБО України Євген Марчук.

Комісія вивчає причини авіакатастрофи. Серед уламків Су-27 знайдено три прилади об'єктивного контролю та «чорну скриньку». Розшифровані дані підтверджують, що всі системи бойового літака функціонували нормально. Більше того, коли пілоти знизились на малу висоту, бортовий голосовий підказувач, вмонтований у літаку, невпинно попереджав, що Су-27 долає критичні перевантаження.

— В урядової комісії є достатньо аргументованих доказів, аби в розслідуванні причин львівської авіакатастрофи поставити всі крапки над «і», — запевнив Є. Марчук. За його словами, є чимало відхилень в організації та гарантуванні безпеки польотів. Те, що в Міністерстві оборони та його Генштабі, очолюваному на той час генерал-полковником Петром Шуляком, навіть не знали, що у Львові проводиться авіашоу, промовисто свідчить: права рука не знає, що робить ліва...

Не дивно, що в ситуації безконтрольності можна було багато чого накоїти, адже пілоти літака-смертника не були ознайомлені з місцевістю, над якою їм належало виконувати складні вправи в повітрі, не проводили напередодні і тренувального польоту. Нарікати на несправність техніки також не випадає, бо працювала вона, наче годинник. Багато чого розповіла «чорна скринька». Є у ній і такий фрагмент: один із пілотів запитує у свого колеги: «А де наші глядачі?». Побачити їх вони, напевно, зажадали із десятиметрової висоти, а тому (мабуть, у пошуках «гострих відчуттів») виконували вправу мало не над головами людей.

Коли винищувач упав на землю, автоматично увімкнувся форсаж, і диявольське полум'я виривалося з турбін, обпалюючи людський натовп. Вогонь став ще більший, коли пролунав страхітливий вибух. Вогнеборці миттєво кинулися гасити пожежу. Під великим натиском вода виривалася з пожежних рукавів і просто вчавлювала в бетон і так понівечені тіла людей.

Кількість трупів збільшувалася.

Урядова комісія ретельно обстежила і прилеглу до летовища територію. Окрім уламків літака-смертника, знайдено чимало цінностей — золотих перстнів, кулонів, браслетів тощо. Всіх їх за описом передано слідчій комісії.

Є припущення, що дехто з відповідальних військових посадовців намагатиметься перевести відповідальність, як нерідко буває, на «стрілочників». Але зробити це, на думку Євгена Марчука, буде неможливо, бо є достатньо аргументованого і доказового матеріалу.

Серед найголовніших причин, що призвели до авіакатастрофи, — недоліки та відступи в організації польотів, відхилення від траєкторії та польотного завдання, порушення заходів безпеки на землі.

Автор цих рядків поцікавився в Євгена Кириловича: «Багато мас-медіа оприлюднили інформацію, що на авіашоу з державної казни було витрачено 15 мільйонів гривень. Чи не забагато це? Фантастичні суми щорічно виділяються на утримання роздутого до абсурду генеральського корпусу. Невже ми не вміємо рахувати, як роблять це у сусідній Польщі: у такому ж оперативному командуванні, як у нашому Західному, один генерал замінює наших 12, і це аж ніяк не впливає на бойову готовність?».

Голова урядової комісії погодився, що збитки від авіашоу просто астрономічні, адже лише сам літак коштує десятки мільйонів, а втрачені життя людей, каліцтво взагалі не піддаються жодним вимірам. І стосовно роздутого генеральського штату немає жодних сумнівів — його треба привести в рамки розумних потреб. Слід добитися розумного співвідношення генералітету до старшого та молодшого офіцерського складу, солдатів, сержантів та прапорщиків. Як це робиться за світовими стандартами: на 70 відсотків молодших офіцерів має припадати 30 відсотків старших. У нас це навпаки.

Василь ТАРЧИНЕЦЬ, заслужений журналіст України.

Львів.

Львівська трагедія. Людський чинник

(Початок на 1-й стор.).

За словами Леоніда Кучми, винних буде обов'язково покарано. «Саме винних, тобто тих, хто несе безпосередню і повну відповідальність за трагедію, а не другорядних стрілочників», — підкреслив він.

Президент України вважає, що трагедії останнього часу, які сталися з вини армії, пояснюються незавершеністю реформування Збройних Сил країни.

Глава держави підписав розпорядження «Про заборону проведення розважальних заходів з використанням авіаційної та іншої військової техніки й озброєння» на період реформування Збройних Сил і до завершення їх модернізації. Виконання цих вимог Президент бере під особистий контроль.

Напередодні львівської трагедії в Ялті відбулося засідання РНБО під головуванням Президента. За підсумками засідання Леонід Кучма доручив урядові передбачити збільшення фінансування ЗСУ в бюджеті на 2003 рік майже вдвічі.

А поки що слідство опрацьовує версії «людського чинника»

Як повідомлялося раніше, план проведення польотів був завізований нинішнім в. о. головнокомандувача ВПС генерал-лейтенантом Леонідом Фурсою, бо на той час головком Віктор Стрельников перебував у відпустці. Голова держкомісії не заперечував цього факту, проте на прес-конференції у Львові заявив, що відповідальність за це, незалежно від того, хто підписував дозвіл на проведення заходу, несе усунений нині від посади головнокомандувач ВПС Віктор Стрельников.

Водночас офіцери та генерали Військово-повітряних сил України розгорнули кампанію на підтримку свого затриманого командувача. Вони звернулися до Верховного Головнокомандувача Леоніда Кучми з проханням звільнити Віктора Стрельникова із-під варти.

Генерал перебуває у львівському ізоляторі тимчасового утримання. Його та командувача 14-го авіаційного корпусу Сергія Онищенка підозрюють у скоєнні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 425 Кримінального кодексу України — «недбале ставлення військової особи до служби, що спричинило тяжкі наслідки — катастрофу літака та численні людські жертви».

Позавчора військовий суд Львівського гарнізону відхилив клопотання Генеральної прокуратури про взяття під варту екскомандувача і продовжив термін його затримання до 10 днів. Таке рішення, за словами судді Володимира Яременка, пов'язане з тим, що прокуратура не змогла надати переконливі докази безпосередньої вини Стрельникова і не вказала, які саме нормативні акти стосовно організації польотів він порушив.

Сам усунений головком зробив заяву в залі суду, що причиною катастрофи Су-27 стало порушення пілотами льотного завдання.

Ольга ВАУЛІНА.

ПОВІДОМЛЯЄ МНС

За останніми даними, внаслідок катастрофи у Львові постраждали 230 осіб, з них 78 дітей. Ідентифіковано тіла 74 осіб, у тому числі 26 дітей. На стаціонарному лікуванні в медичних закладах області перебувають 70 осіб: 14 — в реанімації, з яких чотири — в тяжкому стані, одна — у критичному. Поховано 74 загиблих, зокрема у Львові — 68. Координацію заходів з подолання наслідків катастрофи на місці здійснює заступник голови державної комісії Василь Дурдинець.

У НОМЕР

■ Луцьк

Судяться судді...

Служителі Феміди Волинського апеляційного суду подали до Луцького міського суду скарги на всі тутешні комунальні підприємства, які вже два роки не дотримують пільгових розцінок на свої послуги. Крім відшкодування пільгових грошей, судді вимагають з підприємства по п'ять тисяч гривень за заподіяну моральну шкоду.

Міський суд уже задовольнив половину позовів. Проте комунальники вважають ці рішення неправильними. Адже судді керуються лише Законом «Про статус судді», незважаючи на закон про бюджет, де немає статті видатків на пільги. Господарники підготували апеляційну скаргу. Однак, з огляду на те, що тутешній апеляційний суд є однією зі сторін процесу, вони домагаються перенесення розгляду справи в інше місто, **повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА.**

■ Одеса

Життя забрав той, кому знадобилися матеріали справи?

Схоже, встановлено нові обставини смерті судді Одеського обласного господарського суду Ігоря Ткачука, якого було знайдено 30 липня повішеним у гаражі власного будинку в селищі Затока Білгород-Дністровського району.

Раніше повідомляли, що на тілі судді, котре знайшла його дружина, не було ознак насильницької смерті, не виявлено також передсмертної записки. Але тепер, як **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна»**, прокуратура Одеської області за фактом повішення порушила кримінальну справу за ст. 115 ч. 1 Кримінального кодексу (умисне вбивство).

Агентство посилається на думку колишнього голови парламентського Комітету у справах боротьби з організованою злочинністю і корупцією народного депутата України Юрія Кармазіна, в якого версія про самогубство судді викликає сумнів. Депутат-одесит нагадав, що раніше І. Ткачук входив до складу слідчої бригади Генпрокуратури з розслідування зловживань у Чорноморському морському пароплавстві (справа «БЛАСКО». — **ІФ**). У його віданні також було чимало резонансних справ, пов'язаних зі зловживаннями в Одеському морському торговому порту, на Чорноморській регіональній митниці. Цього дня суддя мав виносити рішення у справі, пов'язаній з Одеським морським торговим портом. Під час обшуку в будинку загиблого не виявлено матеріалів судової справи, всі телефони — мобільний, міський — вимкнено, а руки судді було сковано наручниками, зазначив Ю. Кармазін.

2 серпня — День Аеромобільних військ України

Кузня «крилатої піхоти»

Аеромобільні війська — це елітний підрозділ нашої армії. Постать воїна-десантника завжди була оточена ореолом слави. Кількість бажаючих вступити до «крилатого факультету» Одеського інституту Сухопутних військ щороку зростає. Цей військовий навчальний заклад, де готують офіцерів-десантників, — єдиний в Україні, тому вимоги до вступників тут, безперечно, високі. Крім бездоганного здоров'я та доброї фізичної підготовки, майбутній офіцер-десантник повинен мати добру загальну освіту, володіти іноземними мовами.

Історія підготовки офіцерів-десантників в Україні починається з 5 вересня 1994 року, коли на базі Одеського інституту Сухопутних військ було створено факультет аеромобільних військ. Завдання закладу — сформувати національні офіцерські кадри, зокрема десантників.

За останні роки було побудовано та відкрито два власні посадкові майданчики в навчальному центрі «Чабанка», що біля Одеси. Це дає можливість проводити десантування курсантів на навчальній базі інституту.

Аеромобільний — кращий в інституті. Його курсанти вже давно зарекомендували себе на спортивних змаганнях, від інститутських — до міжнародних.

Сьогодні на стадіоні «Спартак» в Одесі курсанти факультету покажуть справжнє шоу: виступи парашутистів — акробатичні фігури, рукопашний бій, знешкодження противника, вправи зі зброєю тощо, **повідомляє журналіст Сергій ДАНИЛЕНКО.**

Фото автора.

ДЕНЬ

Іноді діти працюють більше за дорослих

АКТУАЛЬНО

Свого часу тема дитячої праці широко обговорювалася в ЗМІ. Противники ідеї «експлуатації юних» вважали, що діти насамперед повинні вчитися. Прихильники були за те, щоб вони вчилися заробляти гроші. З усього видно, що сьогодні перемогли опоненти. Щоправда, ця перемога виявилася пірровою і нікого вже не радує. Серед освітян, працівників соціальних служб та інших фахівців, пов'язаних з роботою з підлітками, з'явився навіть термін — найгірші форми дитячої праці.

Згідно з міжнародними нормами до них належать усі види «трудових звитяг», які можуть негативно вплинути на здоров'я чи психічний стан юних, бути небезпечними для їх життя. До слова, всі, кому не виповнилося 17 років, вважаються дітьми.

За даними Міжнародної організації праці, до складу якої входять 175 країн, всього у світі працюють понад 250 мільйонів дітей віком від 5 до 14 років. Половина з них — повний робочий день, 70 відсотків — у шкідливих умовах.

У нашій країні, за даними Державного комітету статистики, у 1999—2000 роках працювали 456 тисяч юних українців, з яких 97 тисяч віком від 7 до 12 років. Причому зайнятих важкою фізичною працею — 18 відсотків. Через шкідливі умови захворіли та отримали травми три відсотки неповнолітніх. До того ж 61 відсоток працює постійно під час навчального року. Така статистика.

Дешевою, а то й зовсім безплатною рабсилою не гребують приватні підприємці. Що вже підпадає під дію Кримінального кодексу. Підлітків втягують у проституцію та виготовлення порнографії. До речі, щодо першого, то прикметна сумнозвісна столична Кільцева дорога, на яку нерідко дітей відправляли... батьки. Звісно, це все стосується неблагополучних родин, дітей-сиріт, позбавлених батьківської опіки, безпритульних. Саме ці категорії юних найбільше потерпають від дорослих. Працею неповнолітніх користуються й наркоторгівці. Вони самі не «засвічуються». А в разі, коли правоохоронці затримують якогось юного продавця з порцією отрути, то той будемовчати, як партизан, і не викриє свого «роботодавця». А тим часом у дорослого наркоторговця з'являється коло збуту отрути — школи, дискотеки, молодіжні компанії.

Нерідко порушують права дитини і благопристойні родини. Переважно це стосується сільської місцевості. Кількість сільських дітей, які працюють понад дев'ять годин протягом тижня, в кілька разів перевищують відповідні показники у місті. Особливо літньої пори. Часті випадки, коли батьки просто відривають дітей від навчання. Мовляв, хочеш бути розумним — будеш голодним. За даними фахівців, майже 50—60 тисяч дітей щороку не відвідують школи.

Тож для України проблема дитячої праці та поширення її найгірших форм є актуальною, але мало вивченою. І важливо розпочати обговорення питання на всіх рівнях. Щось уже робиться.

У грудні минулого року Україна ратифікувала Конвенцію «Про заборону та негайні дії щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці».

У Міністерстві освіти і науки виважено поставилися до цієї проблеми. Науково-методичні центри проаналізували зміст програм для навчальних закладів стосовно відповідності міжнародним нормам та напрацювали освітню стратегію із запобігання використання дитячої праці в найгірших формах. Спільно з Академією педагогічних наук оголошено конкурс на написання посібника «Працюючі діти як соціально-педагогічний феномен» та довідника для учнів «Підліткам про працю». Заслуговує на увагу й досвід київських шкіл. У столиці за розпорядженням міського голови старшокласники під час канікул могли заробити тим, що ремонтували приміщення власної школи.

А тим часом у Вінницькій, Херсонській, Донецькій та Київській областях розпочинає діяти Міжнародна програма з викорінення найгірших форм дитячої праці, підтримана Міжнародним бюро праці та кількома українськими міністерствами й відомствами. Плановано провести низку інформаційно-просвітницьких кампаній, реалізувати різноманітні пілотні проекти.

Очікують, що понад 100 дітей, залучених у проституцію, 600 — які працювали у сільській місцевісті та 500 — на вулицях, пройдуть курс реабілітації, здобудуть освіту, кваліфікацію та соціальний захист.

А далі, з огляду на результати, програма діятиме і в інших регіонах.

Богдан ДОВНИЧ.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Новинки від «Вітамінки»

Уманське ВАТ «Вітаміни» почало випускати препарат солізим призначений для тих, в кого проблеми з органами шлунково-кишкового тракту. Ліки виготовляють зі складного японського субстрату за технологією, розробленою уманськими фахівцями-фармакологами. Солізим, як і панкреатин та сомілаза, має добрий лікувальний ефект і поки що випускається лише на «Вітамінці».

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

БУВ ВИПАДОК

Як Авдієвського мало не прийняли за шпигуна

Представляти Анатолія Авдієвського навряд чи варто: маестро знають на всіх континентах, де гастролював керований ним Національний хор імені Григорія Верьовки. Втім, трапився випадок, коли його прізвище нічого не сказало воякам, які несли пильне чергування по частині.

Анатолій Авдієвський над усе любить у вільний час виходити на «тихе полювання»: він затятий грибівник. Збираючи лісові дари, відпочиває серцем, умиротворяє душу. Якось поїхали вдвох із давнім другом — відомим музикознавцем, заслуженим діячем мистецтв України Михайлом Головащенком. Сіли у «Волгу» і за годину опинилися на лісовій дорозі. Дерева обнесені металевою сіткою, а в ній — добряча дірка.

Припаркувалися. І пішла робота. Не минуло й кілька хвилин, як зібрали півкошика. Раптом почулося грізне: «Ані руш!» «Мисливців» уполював патруль.

Анатолій Тимофійович показав воякам водійські права, відрекомендувався. На сержанта це не справило жодного враження. Одне слово, відконвоювали до штабу, нехай начальство розбирається. Черговий капітан довго вивчав посвідку водія Авдієвського. Напевне, і йому не пощастило побувати хоч раз на концерті славнозвісного хору або побачити його з домашнього екрана.

Саме тоді сходами спускався полковник N. Він зрадів випадкові, що подарував особисте знайомство з маестро, і дружньо потис йому руку.

Більше двох годин точилася в кабінеті командира підрозділу жвава розмова про життя-буття, музику, народну пісню. За цей час наряд встиг полагодити дірку в паркані.

«Шпигуни» поверталися до «Волги» через головні ворота військової частини. Нареготалися досхочу і митці, і вояки. У кошику додалося грибів.

Георгій МІРОШНИК.

Проти цінового лома пропонуємо прийоми

Карколомне здешевлення зерна одразу після жнив, коли зростають його обсяги на внутрішньому ринку, — справжнє лихо для аграрників. А порівняння ціни за літр мінералки і літр молока, яке забирають переробні підприємства з селянських обійсть, уже набило оскомину. Народні депутати збираються «побити» ринкову вакханалію законодавчими нормами. До розгляду підготовлено проект закону «Про паритет цін на сільськогосподарську продукцію та спожиті в сільському господарстві промислову продукцію і послуги».

Документ пропонує проводити моніторинг цін на сільгосппродукцію та спожиті в сільському господарстві промислову продукцію і послуги. З одного боку, їх відстежуватимуть на зерно, насіння соняшнику, цукрові буряки, картоплю, льоноволокно, хміль, велику рогату худобу, свиней, овець та кіз, птицю, молоко, вовну, яйця курячі. А з другого — водночас вивчатимуть ціни на матеріально-технічні ресурси: мінеральні добрива і засоби захисту рослин, дизельне пальне, бензин, моторні масла, газ природний, теплову та електроенергію, трактори, зернозбиральні, буряко-і кормозбиральні комбайни, а також послуги машинно-тракторних станцій, транспортних, постачальницько-збутових організацій та агросервісних підприємств.

У разі коли паритету не спостерігатиметься, згідно з майбутнім законом аграрникам обіцяють платити компенсацію. І Кабмін зобов'язаний щороку визначати квоти сільськогосподарської продукції, на які поширюватиметься дія цього документа, та розміщувати їх серед товаровиробників на конкурсних засадах.

Водночас уряд регулюватиме ціни та тарифи на матеріально-технічні ресурси і послуги, які впливають на основні технологічні процеси під час виробництва сільськогосподарської продукції. А також здійснюватиме фінансові та товарні інтервенції, надаватиме дотації, податкові пільги і компенсуватиме частину витрат на виробництво сільськогосподарської продукції.

Усі заходи, передбачається, здійснюватимуть за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів тощо. Планується, зокрема, сформувати спеціальний фонд для підтримання паритету цін.

Іван ЛАЗНЮК.

ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА

«ОАЗІС» — це чіткість та достовірність

Одеське облуправління земельних ресурсів та держпідприємство «Одеський регіональний центр земельного кадастру» першими серед регіонів країни створили і ввели в дію обласну автоматизовану земельно-кадастрову інформаційну систему («ОАЗІС»), завдяки чому і на регіональному, і на районному рівнях на електронні носії переведено всі дані щодо реєстрації прав власності на земельні ділянки, їх кадастрової оцінки, а також нерухомості, розташованої на тих ділянках. Зроблено це на власній методичній базі та на власному програмному забезпеченні. Зважаючи на великі переваги електронного обліку перед паперовим, Держкомзем України провів в Одесі виїзне засідання своєї колегії, де узагальнив досвід одеситів і рекомендував його до широкого впровадження.

Фахівці вважають, що перехід на автоматизовані інформаційні системи дасть змогу не тільки упорядкувати, зробити зручним для користування значний обсяг інформації, а й остаточно та непорушно закріпити права власності на землю, надійно захистити цю справу від перекручень та зловживань, скоротити кількість земельних чвар. Нарешті, без достовірної інформації не можна створити повноцінного ринку землі, іпотечного кредитування. «ОАЗІС» усе це забезпечить.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про забезпечення реалізації інвестиційних проектів в Туркменистані

Цей Закон спрямований на реалізацію інвестиційних проектів в Туркменистані в оплату за туркменський природний газ, що постачається в Україну відповідно до міждержавних домовленостей.

Стаття 1. Прибуток підприємств, що підлягає оподаткуванню у звітному (податковому) періоді, зменшується на суму прибутку, яка визначається розрахунково, виходячи із загальної суми оподатковуваного прибутку підприємств і питомої ваги валового доходу, одержаного у відповідному звітному (податковому) періоді від робіт з реалізації інвестиційних проектів в Туркменистані відповідно до Спільного Розпорядження Президента України Л. Кучми і Президента Туркменистану С. Ніязова «Про будівництво і фінансування інвестиційних об'єктів загальнодержавного значення в Туркменистані», підписаного 4 жовтня 2000 року, у загальній сумі валових доходів підприємств, одержаних протягом такого звітного (податкового) періоду.

Переліки вітчизняних підприємств та інвестиційних об'єктів (з обов'язковим зазначенням їх найменування), які споруджуються цими підприємствами в Туркменистані, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 2. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і діє протягом періоду реалізації інвестиційних проектів, визначених контрактами (договорами) між підприємствами України і Туркменистану відповідно до Спільного Розпорядження Президента України Л. Кучми і Президента Туркменистану С. Ніязова «Про будівництво і фінансування інвестиційних об'єктів загальнодержавного значення в Туркменистані».

2. Кабінету Міністрів України у місячний строк привести свої рішення у відповідність з цим Законом.

3. Внести зміни до таких законів України:

1) статтю 19 Закону України «Про Єдиний митний тариф» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 19, ст. 259; 1996 р., № 41, ст. 192; 1999 р., № 31, ст. 253; 2000 р., № 3, ст. 20, № 21, ст. 163, № 35, ст. 283, № 38, ст. 318, № 48, ст. 406; 2001 р., № 11, ст. 46, № 50, ст. 261; 2002 р., № 5, ст. 31, ст. 34, № 11, ст. 81, із змінами, внесеними Законом України від 7 березня 2002 року № 3111-III) доповнити пунктом «у» такого змісту:

«у) матеріали, устаткування та комплектуючі вироби (крім підакцизних), що ввозяться вітчизняними підприємствами для переробки, комплектування на митній території України з подальшим вивезенням за межі України для реалізації інвестиційних проектів у Туркменистані відповідно до Спільного Розпорядження Президента України Л. Кучми і Президента Туркменистану С. Ніязова «Про будівництво і фінансування інвестиційних об'єктів загальнодержавного значення в Туркменистані», підписаного 4 жовтня 2000 року, якщо такі товари не виробляються в Україні або не відповідають вимогам замовників, визначених у контрактах (договорах). Перелік та обсяг таких товарів затверджуються Кабінетом Міністрів України відповідно до контрактів (договорів), укладених цими підприємствами з метою будівництва інвестиційних об'єктів у Туркменистані.

У разі порушення вимог щодо цільового використання зазначених товарів платник податку зобов'язаний сплатити ввізне мито і пеню у порядку і розмірах, установлених цим Законом»;

2) статтю 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181, № 47, ст. 294; 1998 р., № 10, ст. 35, № 18, ст. 94, № 26, ст. 151; 1999 р., № 1, ст. 1, № 2-3, ст. 22, № 8, ст. 55. № 15, ст. 83, № 17, ст. 114, № 18, ст. 140, № 28, ст. 229, № 32, ст. 264, № 38, ст. 338, ст. 352, № 39, ст. 356, № 50, ст. 435; 2000 р., № 2, ст. 16, № 10, ст. 78, № 20, ст. 149, № 22, ст. 172, № 25, ст. 197, № 26, ст. 209, № 32, ст. 254, ст. 260, № 38, ст. 319, № 43, ст. 370; 2001 р., № 11, ст. 46) після пункту 22.28 доповнити пунктом 22.29 такого змісту:

«22.29. Установити, що податок на прибуток підприємств, які здійснюють реалізацію інвестиційних проектів в Туркменистані, справляється з урахуванням особливостей статті 1 Закону України «Про забезпечення реалізації інвестиційних проектів в Туркменистані».

У зв'язку з цим пункт 22.29 вважати пунктом 22.30.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
4 липня 2002 р.
№ 43-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 35, ст. 289) такі зміни:

1. Преамбулу та статтю 1 викласти в такій редакції:

«Цей Закон передбачає встановлення громадянам, які мають значні заслуги у сфері державної, громадської або господарської діяльності, досягнення у галузі науки, культури, освіти, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту тощо, пенсій за особливі заслуги перед Україною.

Стаття 1. Пенсії за особливі заслуги перед Україною (далі — пенсії за особливі заслуги) встановлюються громадянам України:

1) Героям України, Героям Радянського Союзу, Героям Соціалістичної Праці, особам, нагородженим орденом Леніна, орденом Слави трьох ступенів, орденом Трудової Слави трьох ступенів, чотирма і більше медалями «За відвагу», чотирма і більше орденами України та колишнього Союзу РСР, повним кавалерам ордена «За службу Родине в Вооруженных Силах СССР», особам, відзначеним почесним званням України, колишніх Союзу РСР та Української РСР «народний»;

2) ветеранам Великої Вітчизняної війни, нагородженим у період бойових дій орденом, медаллю «За відвагу» або медаллю Ушакова;

3) видатним спортсменам — переможцям Олімпійських та Параолімпійських ігор, Всесвітніх ігор глухих, чемпіонам і рекордсменам світу та Європи;

4) космонавтам, які здійснили політ у космос, членам льотно-випробувальних екіпажів літаків;

5) народним депутатам України, депутатам колишніх Союзу РСР та Української РСР, членам Кабінету Міністрів України та Уряду колишньої Української РСР;

6) особам, відзначеним почесним званням України, колишніх Союзу РСР та Української РСР «заслужений», державними преміями України, колишніх Союзу РСР та Української РСР, нагородженим одним із орденів України або колишнього Союзу РСР;

7) депутатам чотирьох і більше скликань обласних, районних, районних у містах, міських рад;

8) матерям, які народили п'ятеро і більше дітей та виховали їх до восьмирічного віку. При цьому враховуються діти, усиновлені в установленому законом порядку».

2. Статтю 3 доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

«за вислугу років».

3. Статтю 4 після слів «у разі втрати годувальника» доповнити словами «та за вислугу років».

4. Статті 5 і 6 викласти в такій редакції:

«Стаття 5. Пенсія за особливі заслуги встановлюється як надбавка до розміру пенсії, на яку має право особа згідно із законом, у таких розмірах прожиткового мінімуму, визначеного для осіб, які втратили працездатність:

від 35 до 40 відсотків — особам, зазначеним у пункті 1 статті 1 цього Закону;

від 25 до 35 відсотків — особам, зазначеним у пунктах 2—5 статті 1 цього Закону;

від 20 до 25 відсотків — особам, зазначеним у пунктах 6—8 статті 1 цього Закону.

Розмір надбавки визначається Комісією залежно від заслуг особи. У разі, коли особа одночасно має право на надбавки, зазначені в кількох пунктах статті 1 цього Закону, призначається та надбавка, яка є більшою у максимальному розмірі.

Надбавка встановлюється з першого числа місяця, що настає за місяцем прийняття рішення Комісією, і виплачується, якщо пенсіонер не працює, крім випадків, коли за місцем його роботи середньомісячний дохід за минулий календарний рік не перевищував прожиткового мінімуму, визначеного для осіб, які втратили працездатність.

У разі збільшення прожиткового мінімуму, визначеного для осіб, які втратили працездатність, органи, що виплачують пенсії, здійснюють перерахунок надбавки, виходячи із цього прожиткового мінімуму, з урахуванням встановленого Комісією відсотку надбавки. Перерахунок здійснюється з дня затвердження нового розміру прожиткового мінімуму.

Стаття 6. У разі смерті особи, яка мала право на пенсію за особливі заслуги відповідно до статті 1 цього Закону, непрацездатні члени сім'ї померлого, зазначені в статті 37 Закону України «Про пенсійне забезпечення», мають право на встановлення надбавки до пенсії у таких розмірах: за наявності одного непрацездатного члена сім'ї — 70 відсотків, двох і більше — 90 відсотків надбавки до пенсії померлого годувальника або надбавки до пенсії, що могла бути йому встановлена.

У разі смерті військовослужбовця, особи начальницького або рядового складу органів внутрішніх справ, які загинули під час виконання службових обов'язків (померли внаслідок поранення, одержаного під час виконання службових обов'язків) і були посмертно нагороджені державними нагородами України, непрацездатні члени сім'ї померлого, зазначені в статті 37 Закону України «Про пенсійне забезпечення», мають право на встановлення до пенсії надбавки у таких розмірах: за наявності одного непрацездатного члена сім'ї — 70 відсотків, двох і більше — 90 відсотків від розміру надбавки, передбаченого для осіб, зазначених у пункті 1 статті 1 цього Закону.

Надбавка встановлюється до пенсії, на яку член сім'ї померлого годувальника має право згідно із законом. При цьому застосовується порядок встановлення і збільшення надбавки, визначений статтею 5 цього Закону.

Виділення частки пенсії, що належить кожному члену сім'ї, здійснюється відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення».

5. Статтю 7 виключити.

6. Статтю 8 після слів «інших центральних органів виконавчої влади» доповнити словами «Главою Адміністрації Президента України, Керівником Апарату Верховної Ради України, Державним Секретарем Кабінету Міністрів України, Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Головою Конституційного Суду України, Головою Верховного Суду України, головами вищих спеціалізованих судів України, Генеральним прокурором України, Головою Національного банку України».

7. Доповнити Закон статтею 16^{1} такого змісту:

«Стаття 16^{1}. Посадові особи, винні в порушенні цього Закону, та громадяни у разі подання неправдивих відомостей для призначення та виплати пенсії за особливі заслуги, несуть відповідальність згідно із законом».

8. У статті 17:

1) пункт 4 викласти в такій редакції:

«4. Установити, що у разі, коли внаслідок перерахунку надбавки відповідно до статті 5 цього Закону її розмір зменшується, надбавка виплачується у раніше встановленому розмірі. Розмір надбавки переглядається згідно з законом про індексацію грошових доходів населення.

У разі коли за нормами цього Закону для відповідної категорії осіб передбачено більш високі розміри надбавок, ніж були встановлені раніше, проводиться перерахунок у порядку, визначеному Комісією»;

2) пункт 5 доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«під час формування показників державного бюджету на наступний рік визначати обсяг асигнувань, який буде спрямовуватися на фінансування пенсій за особливі заслуги, а також вносити Верховній Раді України, виходячи із можливостей державного бюджету, пропозиції щодо визначення верхньої межі максимального розміру пенсії разом з надбавкою, передбаченою статтею 5 цього Закону».

II. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2003 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 липня 2002 року.
№ 91-IV.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про прийняття Четвертої поправки до Угоди Міжнародного валютного фонду

Верховна Рада України **постановляє:**

Четверту поправку до Угоди Міжнародного валютного фонду щодо спеціального одноразового надання спеціальних прав запозичення (СПЗ), схвалену Резолюцією Ради Керуючих Міжнародного валютного фонду № 52-4 від 23 вересня 1997 року, прийняти.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 липня 2002 року.
№ 111-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію протоколів, що стосуються зміни Конвенції про міжнародну цивільну авіацію

Верховна Рада України **постановляє:**

Протокол, що стосується зміни Конвенції про міжнародну цивільну авіацію (стаття 3 bis), від 10 травня 1984 року,

Протокол, що стосується зміни Конвенції про міжнародну цивільну авіацію (стаття 45), від 14 червня 1954 року,

Протокол, що стосується певних змін Конвенції про міжнародну цивільну авіацію (пункт «а» статті 48, пункт «е» статті 49 та стаття 61), від 14 червня 1954 року,

Протокол, що стосується зміни Конвенції про міжнародну цивільну авіацію (пункт «а» статті 48), від 15 вересня 1962 року,

Протокол, що стосується зміни Конвенції про міжнародну цивільну авіацію (пункт «а» статті 50), від 21 червня 1961 року,

Протокол, що стосується зміни Конвенції про міжнародну цивільну авіацію (пункт «а» статті 50), від 12 березня 1971 року,

Протокол, що стосується зміни до пункту «а» статті 50 Конвенції про міжнародну цивільну авіацію, від 16 жовтня 1974 року,

Протокол, що стосується зміни до пункту «а» статті 50 Конвенції про міжнародну цивільну авіацію, від 26 жовтня 1990 року,

Протокол, що стосується зміни до статті 56 Конвенції про міжнародну цивільну авіацію, від 7 липня 1971 року,

Протокол, що стосується зміни до статті 56 Конвенції про міжнародну цивільну авіацію, від 6 жовтня 1989 року,

Протокол, що стосується зміни Конвенції про міжнародну цивільну авіацію (стаття 93 bis), від 27 травня 1947 року,

Протокол, що стосується зміни Конвенції про міжнародну цивільну авіацію, від 30 вересня 1977 року,

Протокол, що стосується зміни Конвенції про міжнародну цивільну авіацію, від 29 вересня 1995 року,

Протокол, що стосується зміни Конвенції про міжнародну цивільну авіацію, від 1 жовтня 1998 року, — ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 липня 2002 року.
№ 112-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про умови розміщення і обслуговування дипломатичних представництв України в Республіці Білорусь та Республіки Білорусь в Україні

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про умови розміщення і обслуговування дипломатичних представництв України в Республіці Білорусь та Республіки Білорусь в Україні, підписану в м. Луцьку 15 грудня 2000 року, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 липня 2002 року.
№ 113-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про прийняття Статуту Міжнародної організації з міграції та Змін до Статуту

Верховна Рада України **постановляє:**

Прийняти Статут Міжнародної організації з міграції 1953 року та Зміни до Статуту, прийняті Резолюцією Ради Міжнародної організації з міграції від 24 листопада 1998 року № 997.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 липня 2002 року.
№ 114-IV.

▼

СУСПІЛЬСТВО

Примхи природи
чи вимушені зміни клімату?

ЦІКАВО Й АКТУАЛЬНО

Спекотним було минуле літо. Таким досі є і нинішнє. А пам'ятаєте цьогоріч весну в лютому? На думку вчених, клімат нашої планети постійно теплішає. Помітно тануть льодовики, збільшується рівень води океану, що створює реальну загрозу для мешканців побережжя та островів. Змінюються напрямки течій та сила вітрів. Розширюється територія, яка піддається впливові буревіїв, повеней та засух, зростають збитки від них. Від завданих ушкоджень гинуть, втрачають свої домівки та рідні місця сотні тисяч людей.
То що ж діється довкола нас? Це тимчасові примхи природи чи певні закономірності? З цього приводу наш кореспондент розмовляє з начальником управління моніторингу довкілля Державної гідрометеорологічної служби Міністерства екології та природних ресурсів України Олегом ВЕЛИЧКОМ.

— Передусім дозвольте нагадати загальновідоме: кліматичні умови завжди впливали на життя та діяльність людства, починаючи з перших етапів його існування. Є підстави вважати: різкі зміни клімату в давнину істотно ускладнили боротьбу людини за існування та сприяли формуванню її виду. Є чимало прикладів, коли природні кліматичні і метеорологічні катаклізми відкидали на багато років назад економіку могутніх країн, не кажучи вже про їх згубні наслідки для слаборозвинених країн з уразливими умовами існування. До того ж збитки нараховують мільярди доларів.

— Та й Україна зазнала останнім часом чимало ударів стихії, що принесло багато лиха. Адже окрім завданих збитків, зміна клімату позначається і на самопочутті людей. То що ж відбувається в природі?

— Почну з відомого. Поверхня земної кулі та атмосфера поглинають значну кількість теплового випромінювання Сонця в діапазоні коротких хвиль і нагріваються від них. Майже 99 відсотків земної атмосфери складається із газів, прозорих і для променів, що надходять від Сонця, і для тих, що випромінюються нашою планетою. Тому температура земної поверхні залежить значною мірою від вмісту в атмосфері водяної пари, вуглекислого газу, озону та інших атмосферних газів. Вони легко пропускають сонячні промені і досить ефективно відбивають інфрачервоні промені назад, на поверхню Землі. Це явище отримало назву «парниковий ефект».

Рівень розвитку людства, що прогресує, почав глобально впливати на природне середовище. Так, за останні сто років збільшився вміст в атмосфері деяких природних газових складових. До атмосфери додатково надходять й інші гази, які не є природними компонентами глобальної екосистеми. Ці домішки, здатні затримувати частку теплового випромінювання планети, називають «парниковими газами». Розрізняють парникові гази прямої дії — вуглекислий газ, метан, закис азоту і непрямої — моноксид вуглецю, окисли азоту, легкі неметанові органічні сполуки.

Учені різних країн світу вважають: причиною негативних змін клімату і є оцей парниковий ефект, а отже, потепління — наслідок економічної, господарчої діяльності людства. Адже, скажімо, для виробництва будь-якого товару ми використовуємо енергію, яку отримуємо шляхом спалювання вугілля, газу, нафти та іншого палива. Саме збільшення викидів усіх газів, особливо вуглекислого, і призводить до змін у природних процесах на всій планеті. Мало того, з'явилися нові гази — фреони (суміші для охолодження). І кількість їх постійно збільшується.

■ ■ ■

За останні 200 років, за оцінками вчених багатьох країн світу, кількість вуглекислого газу зросла на третину.

■

— Є цифри, які підтверджують зростання концентрації в атмосфері газів, зокрема, вуглекислого?

— За останні 200 років, за оцінками вчених багатьох країн світу, кількість вуглекислого газу зросла на третину. Наслідок — середня температура підвищилася майже на один градус. Танення льодовиків призвело за цей час до підвищення рівня світового океану і морів на 10—12 сантиметрів. Фахівці прогнозують: протягом XXI століття середня температура атмосфери може підвищитися ще приблизно на 5 градусів. А це, можливо, призведе до підвищення рівня моря навіть до 100 сантиметрів.

— А що кажуть науковці про зміни клімату на території нашої країни?

— Передусім назву такі прикрі факти. Україна у 1990 році посідала шосте місце в світі за кількістю викидів парникових газів та п'яте — за викидами на душу населення. Це пояснюється тим, що Українська РСР у складі Радянського Союзу була одним з основних виробників металу, вугілля, зброї та сільгосппродукції. Майже 80 відсотків «українських» парникових газів давали й дають в основному теплові електростанції.

Помітне нині зменшення кількості викидів парникових газів — понад 50 відсотків порівняно з 1990 роком, варто розцінювати як тимчасове явище. Бо це зумовлено переважно процесами реструктуризації економіки у перехідний період.

І щодо зміни клімату. Протягом останніх 30—40 років клімат в Україні зазнав змін. Так, річна температура повітря підвищилася в північній та центральних частинах на 0,5—0,8 градуса за Цельсієм. Хоч ніби і жарко влітку, але особливо помітне підвищення температури в зимові місяці. Спостерігається «зближення» теплого та холодного періодів року. Клімат України стає схожим до західноєвропейського.

— Чого нам чекати від цієї схожості?

— Аналіз схильності екологічних та економічних систем до змін клімату, проведений українськими вченими, дає підстави стверджувати, що ці зміни матимуть істотні негативні наслідки насамперед для водних, лісових ресурсів, сільського господарства взагалі. Можливі зростання частоти екстремальних погодних явищ, зменшення та перерозподіл за сезонами стоку рік, загальне зниження вологості грунтів та зменшення їх родючості, виснаження ресурсів прісної води в південних регіонах, деградація екологічних систем Чорного і Азовського морів та прибережних регіонів.

Проте існує думка й інших наших вчених, які вважають, що глобальне потепління клімату принесе Україні більше користі, ніж втрат. Хоча вони також визнають, що може збільшитися кількість різноманітних стихійних явищ, однак вважають, що клімат у нас поліпшиться — зменшаться контрасти між зимовими та літніми температурами, зрівняються показники випадання опадів та інше. Але значне підвищення рівнів океану та морів призведе до затоплення прибережних територій, зникнуть цілі острови та їх групи, погіршиться існування цілих народів, що істотно вплине на розвиток цивілізації в цілому.

— Як же бути, що треба робити людству, щоб запобігти такому глобальному потеплінню клімату?

— Не вдасться запобігти цьому явищу без об'єднання зусиль та співпраці всіх країн світу: розвинених і економічно слабких.

— Олеже Миколайовичу, є початок, конкретні приклади цього необхідного процесу? Це запитання до вас як до секретаря Міжвідомчої комісії України із забезпечення виконання Рамкової конвенції ООН про зміну клімату.

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

— Наслідком, я сказав би, свідомого об'єднання зусиль багатьох урядів та парламентів країн світу саме і є схвалення у 1992 році Рамкової конвенції ООН про зміну клімату. Ось уже кілька років політики та експерти спільно мізкують, як протидіяти несприятливим змінам клімату. А кінцева мета конвенції — фіксація концентрації парникових газів у атмосфері на такому рівні, який не допускав би шкідливого впливу на кліматичну систему, і здійснення політики та програм, спрямованих на її захист та подальше збереження.

Україна також підписала конвенцію ще у 1994 році, а Верховна Рада ратифікувала її у 1996 році. Сьогодні до Конвенції про зміну клімату приєдналися 185 країн світу.

Хоча економіка України перебуває у складному перехідному періоді, уряд приділяє багато уваги охороні довкілля. Відповідно до положень згаданої вище конвенції у 1998 році було підготовлено та відправлено до секретаріату конвенції перше Національне повідомлення України з питань зміни клімату. У 1999 році туди направлено й кадастр антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів в Україні за 1990—1998 роки. Нині українські фахівці під керівництвом Мінекоресурсів готують чергове Національне повідомлення про зміни клімату, а також кадастр викидів парникових газів за 1999—2000 рік.

■ ■ ■

Майже 80 відсотків «українських» парникових газів давали й дають в основному теплові електростанції.

■

— Це робиться ініціативно?

— Виконуємо зобов'язання. Такі дані дають можливість оцінювати перспективи зміни кількості викидів парникових газів і прогнозувати майбутні зміни клімату.

— Останнім часом дедалі більше у світі говорять про Кіотський протокол до Рамкової конвенції. Прокоментуйте, будь ласка, значення цього документа і його долю.

— Прийнявши у 1992 році Рамкову конвенцію ООН про зміни клімату, уряди країн визнали, що вона може послужити основою для вжиття активніших заходів у майбутньому. І вже на першій сесії Конференції сторін, яка відбулася у 1995 році в Берліні, було констатовано: зобов'язання розвинених країн, спрямовані на зменшення до 2000 року рівнів викидів до рівнів 1990 року, є недостатніми і неадекватним досягненню довгострокової мети конвенції. А вона, між іншим, полягає в тому, щоб не допустити «небезпечного антропогенного впливу на кліматичну систему».

Тоді було прийнято і Берлінський мандат і розпочато новий раунд переговорів з метою посилення зобов'язань розвинених країн. І у грудні 1997 року в Кіото Конференція сторін ухвалила прийняти спеціальний протокол. Згідно з ним промислово розвинені країни до 2008—2012 років мають скоротити свої сукупні викиди парникових газів щонайменше на 5 відсотків, порівняно з 1990 роком.

Кіотський протокол було відкрито для підписання 16 березня 1998 року і він мав набрати чинності через 90 днів після його ратифікації не менш як 55 країнами — сторонами конвенції, на долю яких випадає щонайменше 55 відсотків загальних викидів двоокису вуглецю групи промислово розвинених країн.

І ось тут виявилася цікава тенденція. Спершу протокол ратифікувало лише близько 40 країн. Станом на липень нинішнього року з 185 країн світу його ратифікували лише 75, серед них всі країни Європейського союзу.

Не поспішає з ратифікацією протоколу, приміром, Росія, на долю якої випадає чималий обсяг викидів. Там розробили лише план досліджень щодо можливих наслідків цього акта. Не планують робити це найближчим часом уряди Канади і Австралії. Відома позиція адміністрації і президента США про вихід з Кіотського протоколу взагалі.

— Виходить, Кіотський протокол не влаштовує більшість країн, бо змушує до кардинальних дій: або вкладати великі кошти в чисте промислове виробництво, або призупиняти ті, котрі забруднюють атмосферу і негативно впливають на клімат. Чи не так?

— Саме так. Кіотський протокол поставив жорсткі вимоги щодо скорочення викидів. А оскільки цей важливий світовий документ не набрав чинності, то немає юридичних підстав для офіційного застосування його механізмів ні на міжнародному рівні, ні всередині окремих країн.

— До речі, яка позиція уряду нашої країни?

— Україна підписала Кіотський протокол. До речі, у липні ц. р. відбулося чергове засідання Міжвідомчої комісії з питань змін клімату, на якому прийнято низку важливих рішень. Зокрема, зобов'язано міністерства та інші органи виконавчої влади розробити плани заходів щодо ратифікації Україною Кіотського протоколу.

— А які заходи зі зменшення парникового ефекту навіть за занижених зобов'язань розвинених країн світу найважливіші?

— Найважливіші, великомасштабні й обов'язкові для всіх країн — запровадження чистих і високоефективних технологій виробництва. Це, звичайно, трудомістка й кошторисна праця. Відносно недорогий і економічно доцільний захід — збільшення площ лісів, які є одним з основних поглиначів парникових газів. Можливо, реалізуватимуть спільні проекти, коли багаті на ліси країни виділятимуть кошти для збільшення площ лісів у країнах, де їх мало.

— Тож хоч якими привабливими не були б сучасні життєві блага, зручності, людство повинно, врешті-решт, зрозуміти, що?..

— Подальше збільшення концентрації парникових газів і посилення парникового ефекту призведуть до додаткового потепління поверхні та атмосфери Землі і можуть несприятливо і непередбачувано вплинути на природні екологічні системи й, зрештою, на життя самих людей, незалежно від того, в якій країні світу вони проживають. Тому питання зміни клімату має стати спільним занепокоєнням і конкретною турботою всіх країн світу та їх урядів.

Бесіду провів Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Як вінничанин працював на виборах у Воронежі

І МИ НЕ ЛИКОМ ШИТІ

На виборах губернатора Воронезької області непогано попрацював... один вінничанин: він уміло виявив здібності політтехнолога — кандидат від демократів, якого підтримував, здобув перемогу над претендентом від комуністів. І це, зауважте, у «червоній» області...

Що наше життя? Вибори...

Ні для кого не секрет, що на останніх виборах народних депутатів України декому з кандидатів допомагали торувати стежку до парламенту російські політтехнологи. До них чомусь більша довіра, ніж до своїх знавців людських душ. З одним із них довелося спілкуватися автору публікації. Знаю достеменно: очолюваний ним московській команді, без сумніву, щедро оплачуваний, так і не вдалося вивести в люди (читай: у народні депутати) «підопічного» кандидата. Тим часом вінничанин, про якого нині мова, повністю виправдав покладені на нього сподівання на виборах у Воронежі.

Співрозмовник погодився на спілкування лише за умови, що не будемо розкривати те, яким чином опинився «на чужій території». Не називатимемо і прізвища, хоча йдеться про людину дуже цікавої біографії. Нині він при посаді — на останніх виборах люди довірили відповідальну ділянку роботи. Тому хвилюється, щоб ця історія якимось чином не зашкодила йому в роботі. Хоча, повторюю, це реальна, не вигадана особа з солідною освітньою підготовкою, отриманою, до речі, у тій же Москві, яка все життя працювала і нині продовжує це робити з людьми, тому й добре знає насамперед їхню психологію.

Не викликає сумніву і актуальність розмови. Ще трохи — і розпочнеться нова гонка під назвою «вибори Президента». Знову сотні іміджмейкерів ламатимуть голови над тим, як заволодіти серцями дорогого електорату. Є можливість дізнатися з перших уст, як у сусідів усе це організовано. Може, і для себе щось запозичимо? Або принаймні не наступатимемо на їхні граблі. Словом, розмова наша затягнулася надовго...

Брудні технології — в архів?..

— Я був приємно вражений тим, — каже співрозмовник, — що жодного разу за час виборчої кампанії політтехнологи не вдавалися до шельмування претендентів на посаду губернатора. Навіть коли хтось уніс пропозицію дописати на великому плакаті в центрі міста під прізвищем чинного губернатора Івана Шабанова (до речі, сильної постаті від Компартії Росії) два слова: «Уходит навсегда», це стало предметом дискусії в нашому штабі. Шабанов був опозиційним для нас кандидатом. Ми підтримували представника від демократів — керівника місцевого відділення ФСБ генерала Федора Кулакова. Врешті-решт, дійшли до висновку: не потрібно цього робити, бо можемо отримати небажаний результат.

Під час подальшого спілкування з колегами по штабу (всього нас працювало майже 80 чоловік) зрозумів, що не лише у Воронежі, а й у цілому в Росії стали відмовлятися від нецивілізованих методів ведення боротьби на виборах. Не можна сказати, що їх зовсім списано в архів, але те, що їх стало значно менше, як мовиться, побачив на власні очі.

Як діяли? Надзвичайно простими, на перший погляд, методами: з допомогою ЗМІ показували виборцям, хто є хто і хто чого вартий. Звичайно, було створено ряд нових видань, запрацювали нові теле- й радіостудії. Ставка робилася на місцевих журналістів. Однак їм активно допомагали акули пера з Москви. Головною зброєю стали грунтовні аналітичні статті. В одній з них, скажімо, давався глибокий аналіз стану справ на місцевому телевізійному заводі. У минулому потужне підприємство давно, сказати б, погасило свої екрани. Людям обіцяли, що виручать інвестори. А ті виявились, м'яко кажучи, безпорадними. Сіль була в тому, хто привів таких інвесторів на підприємство: колишній губернатор. Цим, самі розумієте, усе сказано.

До речі, москвичі розповідали, що на виборах Московської міської думи діяли точнісінько за такою ж схемою: глибокі аналітичні публікації у ЗМІ, репортажі по ТБ й радіо — і нічого більше. Бо довіра в електорату до ЗМІ набагато вища, ніж до тих самих, скажімо, листівок чи буклетів, якими засмічують перед виборами під'їзди й поштові скриньки.

Що характерно, у них представники президентської влади не застосовували так звані силові методи. Хоча при цьому все-таки диригентська паличка, як і раніше, залишалася в їхніх руках. Перед нами, зокрема, конкретно стояло завдання: привести на посаду губернатора «людину президента», щоб тим самим розірвати «червоний пояс», яким залишалася Воронезька область. Завдання, повірте, було не з легких: я вже згадував про сильний вплив у регіоні попереднього губернатора. Такими ж залишалися позиції обласної організації Компартії. Тому до виборів готувалися завчасно і, як кажуть, грунтовно.

За дев'ять місяців до виборів уже були готові електоральні паспорти районів

— Вибори губернатора Воронезької області, — уточнив співрозмовник, — відбувалися 24 грудня 2000 року. Але ще за дев'ять місяців до них аналітики прозвітували про свою роботу. На цей час вони підготували так звані електоральні паспорти районів області. У них — повна характеристика того чи іншого населеного пункту. Кількість населення, соціальні прошарки, політичні вподобання тощо. Крім того, подано прізвища авторитетних людей, котрі мають вплив на виборців. Зазначено адреси таких людей, вказано телефони, за якими з ними можна зв'язатися, тощо.

Трохи пізніше багато уваги приділили вивченню рівня поінформованості виборців про кандидатів, а також знання електоратом даних про тих, за кого голосуватимуть. Аналітична служба, без перебільшення, працювала вдень і вночі. Завдяки їй ми могли оперативно приймати те чи інше рішення. Наприклад, було видно, що передвиборна програма чинного губернатора, сказати б, непереконлива. Отож, наш кандидат натомість мав виступити із набагато сильнішим програмним документом, щоб контраст став іще відчутніший. Для розробки такого документа залучили навіть науковців з Академії наук Росії. Кошти на це, як і на оплату аналітиків, політтехнологів, звичайно, знаходилися. Звідки їх брали — в такі подробиці я не вникав, та й навряд чи хто відкрив би хоч трохи завісу, зате я вочевидь переконався в іншому:

Конвертів виборцям ніхто не роздавав

— Я особисто був свідком того, як на одному з підприємств, — продовжує розповідати співрозмовник, — жінка просила у довірених осіб нашого кандидата надати їй допомогу грішми, але ті тактовно, з детальним роз'ясненням відмовили їй. Так само знаю про те, що не було підкупу грошима виборців. Більше того, не платили навіть тим авторитетам, які мали вплив на виборців і, звичайно, могли зробити погоду. Не знаю, можливо, їм віддячували пізніше, скажімо, посадовими портфелями чи ще чимось, але за час підготовки і проведення виборів про це не йшлося. Принаймні я з таким не стикався.

Їхні політтехнології — не для нас?..

— Жодного разу за час підготовки й проведення виборів ми не будували повітряні замки, тобто не давали виборцям пустопорожніх обіцянок. Те, чого не існує реально, чого не можна зробити, — такі аргументи відкидалися одразу. Фундаментом слугувало інше. Все зводилося до одного: рівня доцільності й об'єктивності того, що вже зроблено. Програми й лозунги базувалися тільки на конкретному грунті, щоб людям було зрозуміло, про що йдеться. Ось вам і вся «хитрість» нашої агітації у Воронежі.

Мимоволі напрошується порівняння з аргументацією, про яку доводилося чути під час проведення наших виборів до Верховної Ради. Зокрема, кандидати від блоку «За єдину Україну!» надійно осідлали коника, який нібито уже вивів нас з економічного застою й скрути і галопом везе у світле майбутнє. Виборцеві товкмачили про значне піднесення економіки, а він здивовано запитував: чому ж я його не бачу й не відчуваю?..

Допоки ми будемо видавати бажане за дійсне, виборчі технології сусідів нам не вдасться приміряти до себе. Вони це зрозуміли швидше за нас. Врешті-решт, і ми до цього дійдемо. Тобто наслідуватимемо (вкотре!) їхній приклад. Однак копія завжди чомусь виходить гіршою за оригінал.

Наведу приклад з тими ж кандидатами-двійниками. У Росії вже забули про це, а ми продовжуємо експлуатувати затертий прийом — бестактний, безцеремонний, як хочете називайте це недолуге запозичення. Треба ж комусь додуматися, щоб знайти ще одного кандидата по згаданому вище Шаргородському виборчому округу з повним збігом прізвища, імені й по батькові. Людина, яку зареєстрували кандидатом на повторні вибори, з'ясовується, раніше ніколи не цікавилася політикою, як-то кажуть, близько біля неї не стояла. І раптом дає згоду балотуватися до найвищого законодавчого органу влади. Я в одному переконаний: зробила це вона не з власної волі. Або їй добре заплатили, або, чого теж не можна виключити, насмерть залякали. Наші люди, погодьтеся, не завжди вільні у прийнятті рішення. Нічого дивуватися в таких випадках з результату: сподіваємось на одне, а маємо — інше, повністю протилежне очікуваному...

На прощання поцікавився у співрозмовника, чи працював він колинебудь на наших виборах. «Жодного разу», — почув у відповідь.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

УРОЖАЙ-2002

Мільйони сиплються у засіки

(Початок на 1-й стор.).

У багатьох господарствах урожайність сягнула за позначку 40 центнерів. Це свідчить про високий потенціал вітчизняного сільського господарства. До того ж до кінця жнив ще буде зібрано не менш як 300 тисяч тонн ранніх зернових. Плануємо також зібрати понад два з половиною мільйони тонн інших зернових культур, —наголосив Сергій Лобас.

Харківські науковці-аграрії і практики розробили кілька років тому єдину комплексну програму розвитку сільськогосподарської галузі. Головний її принцип —дати землі все необхідне, аби вона віддячила щедрим урожаєм. Минуло два роки, і отримано результат. Якщо 2000 року на 1 гектар сільгоспугідь було витрачено 294 гривні, а 2001-го — 556, то нинішнього року —803, а наступного року планують вкласти не менш як 1100 гривень.

Уже в найближчі роки Харківщина зможе отримати на круг не менш як 40 центнерів зернових, 280 — буряків, 20 — соняшнику тощо. Два роки тому збиральна кампанія на Харківщині тривала майже місяць. Торік хлібороби впоралися за три тижні. Цього року, попри «розірваний» графік через дощі, — за 17 днів. Усі наведені цифри й факти свідчать про те, що харківське село, звичайно, не так швидко, як того хотілося б, все-таки встає з колін.

Проблема сучасної техніки — одна з найнагальніших. Поки що ані тракторні новинки ХТЗ, ані зернозбиральні комбайни виробництва ДП «Завод імені Малишева», на жаль, не по кишені сільгоспвиробникам. І все-таки лише цього року оновлені сільгосппідприємства Харківщини придбали майже 150 нових комбайнів, що уп'ятеро більше, ніж торік.

Основа всього сільгоспвиробництва, вважає заступник голови облдержадміністрації Микола Безуглий — куратор цієї галузі, — це насінництво. Під час недавнього візиту на Харківщину Президентові України Леоніду Кучмі показали лани акціонерного товариства «Агрокомбінат «Слобожанський». Середня врожайність ранніх зернових тут становила 60 центнерів з гектара, а за сприятливих обставин могла б перевищити 80. Ідеться не про якесь там диво, а лише про використання насіння виведених на Харківщині сортів пшениці.

А кілька днів тому голова Харківської облдержадміністрації Євген Кушнарьов привітав аграрників Балаклійського району з намолотом 100 тисяч тонн зерна нового врожаю.

— Стабільні високі показники у сільськогосподарському виробництві району, — каже голова райдержадміністрації Степан Масельський, — зумовлені передусім тим, що ми не рвемо по живому колишні колгоспи на дрібні виробництва, а навпаки, ідемо шляхом їх зміцнення, об'єднання. В результаті одержуємо потужні промислові сільгоспвиробництва, що спираються на ринкові методи господарювання, здатні в короткі терміни втілити найпрогресивніші досягнення сільськогосподарської науки і виробництва.

Саме за такими підприємствами, як на мене, аграрне майбутнє України, а не за хутірськими межами, **повідомляє наш власний кореспондент Микола КОСИЙ.**

ФОТОФАКТ

Новий фонтан у центрі Києва у поєднанні зі спекою, що не закінчується, можливо, започаткує ще одну весільну традицію.

Фото Юрія ІЛЛЄНКА.

ЕКОНОМІКА

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

СПЕЦОПЕРАЦІЯ «САНАЦІЯ»

Десятирічччю порушення гарантованих Конституцією «непорушних прав приватної власності» присвячується

«Кредитори мають кращу пам'ять, ніж боржники».

Бенджамін ФРАНКЛІН, американський політик.

Наприкінці червня 2002 року Господарський суд Луганської області повідомив про початок санації Лисичанського нафтопереробного заводу («ЛиНОС»), 79 відсотків якого контролює Тюменська нафтова компанія (ТНК). Суд також повідомив, що протягом трьох місяців буде розроблено план відновлення платоспроможності підприємства. Триватиме санація один рік. Санатором визначено стратегічного інвестора підприємства «ТНК-Україна». Процес банкрутства «ЛиНОСу» ще до приходу ТНК, у 1996 році «запустили» внутрішні кредитори, які зневірилися в добровільному поверненні підприємством чималих боргів. Тоді комітет кредиторів «ЛиНОСу» очолив представник найбільшого кредитора — НВО «Агрокомплекс». Тож, прочитавши повідомлення про санацію, логічно було очікувати безпосередньої участі в цьому процесі «Агрокомплексу». Але хто сказав, що після десяти років нелогічних та протиправних дій (саме стільки часу «ЛиНОС» відмовляється повертати борг), з'явиться логіка? Логіки тут так само мало, як і поваги до законів та Конституції України. З'ясовується, в оголошеній санації інтереси «Агрокомплексу» (що чи не найбільше постраждав від недобросовісності «ЛиНОСу») просто не збираються враховувати, а його представника взагалі за допомогою суду вивели з комітету кредиторів. І це при тому, що «Агрокомплексу» в комітеті належало 66 відсотків голосів, а його представник очолював комітет. Підстави? Такі само, що давали змогу протягом десяти років протиправно позбавляти «Агрокомплекс» законної власності. Чи когось за це покарали? Ні. Зате доблесні податкові та інші органи за цей час з метою «визначення достовірності заборгованості ВАТ «ЛиНОС» перед НВО «Агрокомплекс» та природи виникнення цієї заборгованості» перетрусили усю документацію непоступливого кредитора. І нічого не знайшли, бо все — законно.

«Природа» боргу «ЛиНОСу»

«Голос України» про цю «природу» писав не раз. Докладний аналіз стосунків кредитора і боржника подано в статтях «Історія боргу Лисичанського НПЗ» (10 вересня 1998 року), «Феодальне право» (8 жовтня 1998 року) та «Феодальне право-2» (15 лютого 2001 року). Тож ми докладно не аналізуватимемо процес виникнення боргу. Але для кращого розуміння тогочасного нафтопереробного контексту процитуємо відкритий лист до щойнообраного Президента України Леоніда Кравчука, що його підписали директор Лисичанського НПЗ В. Горюнов, голова ради підприємства С. Клітинський та голова профкому С. Скакун («ГУ», 10 січня 1992 року). Підписанти заявляли: «З листопада 1991 року різко скоротилися поставки нафти, а починаючи з 28 грудня 1991 року повністю припинено її подачу на завод. Перспективу нафтопереробної галузі не визначено, однак уряд не вжив жодних реальних заходів. Нафтопереробники України досі не мають ні планів поставок нафти, ні цін на нафту та нафтопродукти. Старі структури, що забезпечували стабільну роботу галузі, зруйновано, а нові не створено. Сьогодні уряд України не має службових осіб, які відповідають за цю роботу. В разі зупинки НПЗ умить буде паралізоване народне господарство України». Закінчувався лист проханням використати для поставок нафти наявний український потенціал.

Тож «Агрокомплекс» прийшов тоді, коли було цілком паралізовано роботу «ЛиНОСу» і, використовуючи власні зв'язки, поставив на завод 225 тисяч тонн давальницької нафти. При цьому ніхто не залишався в накладі: «ЛиНОС» нарешті мав що переробляти, споживачі отримували такі дефіцитні на той час нафтопродукти, до бюджету надходили податки, прибуток мав і «Агрокомплекс». Але вихідці із системи, що до цього мали справу лише зі знеособленими «державними ресурсами», повелися з чужою приватною власністю за правом феодала. Забезпечити поставки нафти «уряди та президенти» так і не зуміли, зате спрацювала стара звичка відбирати і ділити. Так, 10 жовтня 1992 року на ім'я директора Лисичанського НПЗ В. Гурюнова

надійшла урядова телеграма

за підписом тодішнього Прем'єр-міністра Леоніда Кучми: «Незалежно від джерела одержання нафтової сировини, з метою зниження найгострішого дефіциту пального в Україні, для забезпечення збирання пізніх сільгоспкультур і особливо цукрового буряка, прошу вас під персональну відповідальність забезпечити направлення всього виробленого в жовтні—листопаді автобензину та дизельного палива тільки під державні потреби». Відчуваєте пафос моменту? Забрати для «державних потреб», а особливо для порятунку цукрового буряка! Наче «Агрокомплекс», уклавши з колгоспами угоди про поставки пального, спрямовував його таким чином на антидержавні потреби. А куди подівся експортний мазут, так зване технологічне паливо Е4 у кількості 128,6 тис. тонн — адже воно в Україні не використовується? Але що сталося, те сталося. «ЛиНОСу» треба було лише розрахуватися з «Агрокомплексом». Проте керівництво «ЛиНОСу», використовуючи урядову телеграму як важіль впливу, спочатку взагалі намагалося уникнути погашення боргу.

Верховний Суд давно все роз'яснив

Але жодна урядова телеграма не може скасувати статтю 41 Конституції України, яка гласить, що право приватної власності є непорушним. Чи, може, ми не так трактуємо конституційні норми? Щоб пояснити це, звернулися до постанови пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 року «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя». Вона гласить: «Конституція України має найвищу юридичну силу, а її норми є нормами прямої дії, суди при розгляді конкретних справ мають оцінювати зміст будь-якого закону чи іншого нормативно-правового акта з точки зору його відповідності Конституції і в усіх необхідних випадках застосовувати Конституцію як акт прямої дії». Пункт 16 цієї постанови передбачає, що «суди мають суворо додержуватися передбаченого статтею 56 Конституції України права особи на відшкодування за рахунок держави матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень». Пункт 17 конкретизує процедуру вирішення суперечок, що випливають з права приватної власності, а саме: «Суди повинні виходити з положень статті 41 Конституції про те, що це право є непорушним і ніхто не може бути протиправно його позбавлений. Примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток з мотивів суспільної необхідності на підставі і в порядку, які встановлені законом, та за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості (крім умов воєнного чи надзвичайного стану, коли можливе наступне відшкодування)». Як ми знаємо, на час державної реквізиції нафтопродуктів в Україні не було ні воєнного, ні надзвичайного стану. Так само, як не було відшкодовано вартості нафтопродуктів. Здається, простішої справи не буває.

За «нафтові плями» взявся арбітраж

Тож коли за «нафтові плями» на репутації «ЛиНОСу» взявся арбітражний суд, кредитору здавалося, що з його допомогою вдалося дійти компромісу. А щоб підприємство, яке на той час мало проблеми з поставками нафти, могло працювати та розраховуватися з боргами, «Агрокомплекс» за обопільною угодою поставив на «ЛиНОС» ще 150 тисяч тонн нафти. При цьому в договорі особливо наголошувалося, що передана на переробку нафта є виключною власністю «Агрокомплексу». Проте кредитор не тільки не дочекався обіцяного повернення боргу, а через деякий час отримав повідомлення, що нафтопродукти, виготовлені з його «виключної власності» безоплатно передані «Луганськнафтопродукту». Після цього колесо закрутилося у зворотний бік — «ЛиНОС» знову «забув» про обіцянки розпочати стабільне погашення боргу. Мало того, боржник розгорнув шалену кампанію проти кредитора: після його листів на ім'я Президента створювалися робочі групи, підключалися податківці, служба безпеки... І всі вони, замість дошукуватися,

куди зникли нафтопродукти

та хто на цьому нагрів руки, шукали компромат на кредиторів. Наприклад, у 1998 році тодішній Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко доручив СБУ «прослідкувати діяльність» кредиторів. Одне слово, влада, яка спричинила виникнення боргу, шукала зачіпок, які дали б змогу відцуратися від його повернення. І все це подавалося як захист інтересів держави.

Проте численні рішення арбітражного суду (справа налічує 57 томів) констатували: «ЛиНОС» справді не розрахувався за поставлені «Агрокомплексом» 375 тисяч тонн давальницької нафти. А що боржник продовжував ігнорувати справедливі вимоги кредиторів, останні були просто змушені, наголошуємо на цьому, порушити справу про банкрутство ВАТ «ЛиНОС». До того ж кредитори прагнули не так банкрутства «ЛиНОСу», як намагалися привернути увагу до проблеми та знайти шляхи її розв'язання з урахуванням інтересів усіх сторін. У 1997 році, як наслідок незаперечних фактів та судових рішень, «ЛиНОС» таки підписав з «Агрокомплексом» угоду про порядок та умови погашення боргу в сумі 225 млн. гривень. Здавалося, далі піде нормальна робота в рамках досягненої угоди. Тим паче що кредитор пішов на істотні поступки: відмовився від повного стягнення пені та штрафів (навіть від уже нарахованих судом і передбачених чинним законодавством), реструктурував на п'ять років борг. Крім того, угода передбачала можливість повернення боргу нафтопродуктами або поліпропіленом. У підписаній угоді було встановлено додаткову можливість зменшити виплати — якби боржник до 31.12.1999 року погасив 90 відсотків боргу, то це означало б, що він цілком виконав свої зобов'язання. Та «ЛиНОС» дотримувався угоди лише півроку. А далі його керівництво знову вдалося до апробованої тактики: розсилання листів керівництву держави з черговим проханням «з'ясувати питання правомірності вимог кредиторів», які домагаються банкрутства підприємства. Мовляв, «Агрокомплекс» намагається збагатитися за рахунок збільшення боргу на юридичних підставах. Але, що найголовніше, всупереч судовим рішенням, ця тактика знаходила підтримку. Фактично можна припустити, що підтримка керівництва держави заохочувала «ЛиНОС» до ігнорування судових рішень та, відповідно, розвалу підприємства. А «спецоргани» знову до «десятого коліна» перевіряли бізнес-структури кредиторів, і більшість із них уже давно припинили своє існування. Дехто під цим тиском відмовлявся від своїх претензій, але не «Агрокомплекс». Бо був цілковито впевнений у власній правоті. Та й не тільки він. Не було сумнівів і в Держнафтогазпрому України, який, пропонуючи у 1999 році план виведення «ЛиНОСу» з кризового стану, зазначав: «У Вищому арбітражному суді України знаходиться на розгляді справа про оголошення ВАТ «ЛиНОС» банкрутом. На даний час в якості кредиторів виступають 12 господарюючих суб'єктів України з борговими вимогами на загальну суму близько 1 млрд. гривень. За повідомленням ВАСУ, суд вичерпав усі процесуальні можливості для врятування боржника від ліквідації як банкрута і пропонує в числі урядових заходів з виведення АТ «ЛиНОС» з кризового стану врахувати пропозиції кредиторів, які не ставлять за мету ліквідацію АТ «ЛиНОС», а зводяться до поступового погашення боргів відповідно до узгоджених графіків відвантаження готових нафтопродуктів». А урядові заходи, що їх пропонував Держнафтогазпром, були потрібні насамперед тому, що керівництво «ЛиНОСу» своїми діями навіть швидше від кредиторів штовхало нафтогіганта до банкрутства, бо якщо в 1990 році тут переробляли 21,8 млн. тонн нафти, то в 1998-му — 1,7 млн. тонн. Адже із підприємством, яке ігнорувало право приватної власності, ніхто не хотів мати справи. Чи не це стало головною причиною стрімкого колапсу нафтогіганта? І хто, як не Генпрокуратура, має відвести усі сумніви та підозри у природності доведення «ЛиНОСу» до стану, коли «збережене на ньому і маловикористовуване обладнання для виробництва бензину А-98 і поліпропілену» (за оцінкою представника нинішнього власника «ЛиНОСу», першого віце-президента ТНК Віталія Ткачова. Бюлетень «Газ і нафта» № 9, 2000 рік), в яке закладено вельми прогресивні американські та італійські технології,

■ ■ ■

Численні рішення арбітражного суду (справа налічує 57 томів) констатували: «ЛиНОС» справді не розрахувався за поставлені «Агрокомплексом» 375 тисяч тонн давальницької нафти.

■

стали називати «купою металобрухту»

Щоправда, якщо врахувати, що ТНК за 67 відсотків акцій «ЛиНОСу» заплатила 10 млн. доларів (та, як висловився голова Фонду держмайна України Олександр Бондар, зобов'язалася погасити найнеобхідніші борги підприємства), то можна дійти висновку — навіть у вигляді «купи металобрухту» НПЗ коштував би дорожче. А тут — «нове обладнання», де тільки лінія з виробництва поліпропілену, збудована в 1994 році, оцінюється значно більше від 112 млн. доларів, котрі у 1992 році «ЛиНОС» під гарантії уряду взяв у «Вестдойче Ландесбанку» (ВДЛБ). Значно більше тому, що крім кредиту підприємство вклало у це будівництво ще 48% власних коштів. От і порахуйте. Загалом у 1997 році «ЛиНОС» оцінювали в 1 млрд. доларів. А вже перед самим конкурсом навіть ФДМУ оцінював його в 300 млн. доларів.

До речі, саме необхідністю повернення кредиту та чималих відсотків перед ВДЛБ, влада й аргументувала потребу термінового продажу «ЛиНОСу» іноземному (читай російському) інвестору. При цьому цілковито ігнорувалися законні, підтверджені судами майнові вимоги українських кредиторів. Зрозуміло, що українські підприємці були проти такого розвитку подій і за їх наполяганням арбітражний суд до розв'язання проблеми повернення боргу внутрішнім кредиторам заборонив вчиняти будь-які дії стосовно відчуження та зміни статусу акцій ВАТ «ЛиНОС», що перебувають у державній власності. Це було абсолютно справедливе і правове рішення суду. Та після цього

на арбітраж став чинитися шалений тиск

Невдовзі арбітражні бастіони впали і голова ВАСУ Дмитро Притика, не беручи справу до свого провадження, тобто не виступаючи як суддя, скасував рішення суду, відкривши тим самим шлях до продажу акцій «ЛиНОСу». Але цим було порушено засадничі принципи правосуддя, бо скасувати рішення суду про зняття накладеного арешту на акції можна було лише ухвалою судді (колегією суддів), але ніяк не одноосібним рішенням, нехай навіть голови ВАСУ. Бо чинне законодавство не надає голові ВАСУ повноважень скасовувати ухвалу, винесену суддею або судовою колегією. Стаття 129 Конституції гласить: «Судочинство провадиться суддею одноосібно, колегією суддів чи судом присяжних». А в статті 124 зазначається: «Правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються». Тож з цього випливає, що проданий ТНК

пакет акцій «ЛиНОСу» досі перебуває під арештом

і будь-який справедливий суд, на який не чинитимуть тиску, це легко доведе. Гадаємо, про це знає і голова ВАСУ Дмитро Притика. Принагідно нагадаємо, що саме він у 1998 році в інтерв'ю «Галицьким контрактам» називав справу «ЛиНОСу» найпоказовішою, бо «саме завдяки авторитету ВАСУ вдалося зібрати всіх кредиторів і знайти шляхи вирішення проблеми». Під впливом яких обставин пізніше змінилася його точка зору? Можливо, вирішальний вплив мало доручення Президента України «розібратися», бо «при таких судах» (котрі приймали справедливі рішення на користь кредиторів) державі не вдавалося одним махом позбутися проблем, які вона сама і створила. Але у кредиторів не було іншого виходу в ситуації, коли держава вирішила викинути їх за борт як зайвий баласт, бо умови приватизації, які розробив Фонд держмайна України, не передбачали повернення майбутнім власником «ЛиНОСу» боргів перед українськими підприємцями. Саме тут і проявився весь цинізм влади стосовно вітчизняного бізнесу. Це ставлення дуже промовисто ілюструє висловлювання голови ФДМ Олександра Бондаря («Українська інвестиційна газета» № 26, 2000 рік) про критерії вибору переможця конкурсу: «По-перше, ми хотіли отримати за держпакет акцій не менш як 50 млн. грн. По-друге, перекласти тягар кредиторських боргів з плечей держави на плечі приватного інвестора — це перш за все борги за кредитом та проценти перед ВДЛБ. По-третє, повернути кошти державі в особі Міністерства фінансів, яке вже гасило кредит «ЛиНОСу» перед ВДЛБ, а це майже 19 млн. євро. Почетверте, погасити борг у розмірі 14 млн. 900 тис. гривень перед Пенсійним фондом, Держбюджетом і працівниками заводу». А як же борги перед постачальниками давальницької нафти? Їх заяви про необхідність повернення боргу та блокування з цією метою акцій О. Бондар назвав «антидержавними» та додав: «Тим більше, що коли ми продаємо державний пакет акцій, то повинні погасити борги виключно перед державою, а не ті борги, які утворилися в акціонерного товариства «ЛиНОС» перед приватними кредиторами. (...) Ми обмежились найнеобхіднішими боргами, які склали 437 млн. гривень. Якби додати сюди всі борги перед приватними структурами — ціна сягнула б 1 млрд. гривень і бажаючих придбати цей пакет просто не було б». Ось так державний чиновник «дбає» про державні інтереси. Але як тоді бути з «державними потребами», під які в 1992 році реквізувалося пальне, що належало «Агрокомплексу»? Забиралося іменем держави та з порушенням законів. А тепер, з'ясовується, держава про це знати не бажає. Мовляв, розбирайтеся з відкритим акціонерним товариством «ЛиНОС». Але кредитори пам'ятають, що основним акціонером ВАТ на момент виникнення боргу була держава. Пам'ятають тому, що кредитори тим і відрізняються від боржників, що мають кращу пам'ять. І хто б після приватизації не став господарем «ЛиНОСу», залишається принцип правонаступності і відповідальності перед кредиторами, тим паче що держава і визначає того, хто буде правонаступником. До речі, 3 березня 2000 року голова ФДМУ О. Бондар, інформуючи голову ВАСУ Д. Притику про створення робочої комісії з продажу державного пакета акцій «ЛиНОСу», писав: «Опрацьовуються умови проведення конкурсу, які передбачатимуть способи погашення переможцем конкурсу всієї кредиторської заборгованості ВАТ «ЛиНОС». (...) Враховуючи вищезазначене, фонд вважає, що заборона арбітражного суду на проведення конкурсу призведе тільки до затягування питання погашення боргів підприємства. (...) Крім того, враховуючи практику банкрутства підприємств на сьогоднішній день, фонд не вбачає можливим задоволення всіх вимог кредиторів через банкрутство підприємства». Отже, тогочасна позиція ФДМ зрозуміла — конкурс передбачає погашення його переможцем всієї заборгованості. Та якщо під час організації та проведення конкурсу з продажу «ЛиНОСу» заступник голови Фонду держмайна Вадим Васильєв заявляв, що «проблема заборгованості існує, ми не звільнимо покупця від зобов'язань «ЛиНОСу», ніхто не каже про розтоптування прав власника», інші організатори проведення конкурсу не заперечували існування заборгованості перед внутрішніми кредиторами та переконували, що потенційні інвестори, які братимуть участь у приватизації заводу, не відмовляться від погашення заборгованості, то незабаром представники нового власника — Тюменської нафтової компанії,

■ ■ ■

Хто б після приватизації не став господарем «ЛиНОСу», залишається принцип правонаступності і відповідальності перед кредиторами, тим паче що держава і визначає того, хто буде правонаступником.

■

підбадьорені «державною підтримкою»

українських високопосадовців, повели мову про те, що «борги перед «Агрокомплексом» роздуті» та що вони є наслідком «недбайливого менеджменту заводу» (виконавчий директор ТНК Генріх Хан). Тобто, іншими словами, спочатку Фонд держмайна, посилаючись на колосальні борги підприємства перед кредиторами, знизив вартість пакета акцій «ЛиНОСу» до 487 млн. гривень (за реальної вартості підприємства на рівні 5 млрд. гривень), а потім новий власник, що таким чином за безцінь придбав стратегічний об'єкт, зігнорував кредиторів, на борги перед якими посилався Фонд держмайна, зменшуючи ціну пакета акцій. Приблизно за такою схемою іспанські конкістадори міняли дешеві прикраси на золото тубільних народів Америки. Тож і не дивно, що за останні десять років в Україні приватизовано державної власності на 120 млрд. доларів, а до бюджету надійшло лише 4 млрд. Саме час писати історію «конкістадорної приватизації» в Україні.

Проте історію боргу Лисичанського НПЗ перед «Агрокомплексом» ще рано списувати до архіву. Хоч дехто й намагається це зробити. Наприклад, у Вищому господарському суді утилізовано дві перші судові справи, на основі яких виносилися рішення про повернення «Агрокомплексу» нафтопродуктів з належних йому 375 тисяч тонн давальницької нафти.

Але про це — в наступному номері.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

ВИЩИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД УКРАЇНИ

252601, м.Київ-1, вул.Хрещатик,5, тел./факс 228-1890

.07.2001 № 03-6/113

На № 2001-07/270 від 06.07.2001
та № 2001-07/269 від 06.07.2001

Генеральному директору
ЗАТ "НВО Агрокомплекс"
Галкіну О.

04071 м.Київ, вул.Верхній Вал, 72

На Ваш запит повідомляємо, що справи № 89/7 та № 73/6 за позовом ЗАТ "НВО Агрокомплекс" до АТ "Лисичанськнафтооргсинтез" утилізовані, так як термін їх зберігання минув.

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Чуфут-Кале — печерне місто

Стародавнє, донині мертве печерне місто — гірську фортецю Чуфут-Кале оживило відкриття єдиного у світі музею побуту одного з найменших народів світу — караїмів, представників якого в Україні лишилося 1100, в тому числі 800 на півострові. Це перший етап створення унікального технологічного музею — етнографічного селища корінного народу Криму.

Відтепер тут, на плато високого гірського відрогу, що владарює над трьома глибокими долинами, гурти туристів зможуть не лише мовчки пройтися древніми вуличками, а й почути архаїчну мову, що належить до кипчацької групи тюркських мов, як і близькі кримсько-татарська, кумицька і карачаєво-балкарська. Глибокі колії тисяч древніх коліс покреслили місто. Вони ведуть до могил предків, уцілілих жител, храмів-кенас, неприступної колись столиці нащадків майже зниклого племені половців, яких вважають носіями культури Хазарської держави, що свого часу змагалася з Візантією і Арабським халіфатом.

Метелик у бурштині

Та повернімося до мови. Лексику караїмів мовознавці порівнюють з метеликом, що зберігся в бурштині. Ця мова належить до найчистіших тюркських. Цьому сприяв ранній переклад Старого заповіту Біблії та схоже на іудейське богослужіння рідною мовою і віросповідання — караїзм. Його сприйняли й деякі українці — вихідці з козачих станиць Північного Кавказу й Астраханщини, котрі визнавали цю релігію близькою до раннього християнства. До наших днів дійшов звичай вішати вдома бубон, обов'язково на дерев'яний гачок, щоб виганяти хвороби і нечисту силу. Живий і караїмський культ священних дубів. Навіть родове кладовище караїв Балта Тіймез перекладається як «сокира не торкнеться». Забобонним страхом караїмів перед знищенням дубів часом користалися чиновники Кримського ханства. Після відмови караїв тримати через кровну помсту в кам'яниці фортеці заложником гетьманського сина Тимофія Хмельницького мурза гнівно заявив: «Так знайте ж, що до Балта Тіймез тепер сокира доторкнеться!»

Причина ж кровної помсти — вбивство українського гетьмана, під командуванням котрого козаки одержали кілька значних перемог, старшого полковника реєстрового козацтва караїма Ільяша Караїмовича. Він походив з карайського княжого роду Узунів і в 1648 році став жертвою змови. Численні нащадки Ільяша носять в Україні прізвище Ільяшенко.

Жбан вина і піввівці

У відреставрованих древніх кам'яницях нині можна поласувати не менш знаменитими за українські вареники хамур-долмою, «вушками» завбільшки з ніготь, караїмськими пиріжками кубете з м'ясом, сиром, вишнею, сливою, шовковицею тощо, пиріжками з халвою і горіхами — бали-бадем, печеними качиними крашанками з перцем, бараниною з соусами з яблук, айви, чорносливу, квасолісилькме, пловами, супами, каймаком — варенням з троянди, кизилу і лілії, іншими шедеврами любимої багатьма на півострові національної кухні. А вина, виготовлені за древніми рецептами! А незабутні предковічні наспіви! Тут, у Чуфут-Кале, ви познайомитеся з незавмерлою душею тепер крихітного народу воїнів, виноградарів, садівників і купців — їхнім самобутнім фольклором, найдавніші пласти якого і сюжети схожі до тюркських на Алтаї та інших далеких від Криму країв.

Зберегти його допомагала тридиція ведення сімейних збірників — меджума, куди заносили прислів'я і приказки, легенди, казки, загадки, пісні, оповіді, а «слова батьків»—народна мудрість мала не менше значення, ніж релігійні настанови, служила керівництвом у сімейних і общинних стосунках, допомагала у тяжкі хвилини. Мудрих висловів, одягнених в поетичну форму, на кшталт: «Присвітивши іншому, сам не впадеш», — безліч. Улюбленими іграми караїмів були змагання, хто більше знає афоризмів та краще імпровізує пісні. Серед особливо улюблених знову починає лунати серед гір:

Коли хто садом в Шурі володіє,
А на Альмі виноградник має,
І має дім у Чуфут-Кале з печерою у скелі,
В степу овець отару, —
Що йому ще потрібно?

Трапези тут традиційно щедрі, недаремно до наших днів дійшла приповідка:

«Добряче їли й пили половці,
їх норма — жбан вина і піввівці».

Тора, кипарис і троянда

Організатори етномузею, який допоможе відродити з руїн родове гніздо караїмів, — асоціація «Кримкарайлар» і Бахчисарайський історико-культурний заповідник —зауважують: «Скільки не вкладай грошей у реставрацію фізичного об'єкту, як мертвого кам'яного пам'ятника, він все одно розсиплеться. Лише живі носії культури здатні втримати, оживити і одухотворити цю матерію».

Старійшини караїмів-тюрків (караїв) кажуть, що вперше як постійне населення вони з'явилися на українській землі в 1246 році, в часи Данила Галицького, який запросив їх на службу. Коріння і традиції їхнього народу виходять з глибини віків, а самобутня культура, частка всесвітнього спадку, потребує порятунку і збереження. Є літописне повідомлення, що литовський князь Вітовт ходив походом на тоді монголо-татарський Крим і примусово привів звідти близько 400 родин караїмів, яких поселив у Троках (Тракаї), а після чергового походу знову привів їх і поселив у Луцьку й Галичі.

Вони вважають, що після розвалу колоніальної імперії —СРСР їхнє майже вистигле після депортації 1944 року (без офіційних указів — з Криму на Урал та в Казахстан) національне вогнище починає жеврiти надією відродження в українській незалежній державі. І вона з перших років свого існування виявила турботливу підтримку всіх народів, що населяють нашу країну.

Караїми, як і кримські татари і кримчаки, визнані корінним населенням Криму, отримали можливість організувати свої сили, відроджувати культуру, знову твердо стати на своїй землі.

...У Чуфут-Кале туристи піднімаються древньою, вимощеною камінням дорогою і проходять крізь Південні ворота, збудовані, вірогідно, в 14 столітті (є думки серйозних учених, що ще в шостому).

До XIII віку у фортеці жили алани, в 1299 році поліс захопили монголо-татари і дали назву Кирк-Ор — «сорок цитаделей», а пізніше — Чуфут-Кале, «іудейська твердиня». Нині в місті розгорнулась реставрація небагатьох збережених споруд: кількох житлових будинків, оповитого легендами восьмигранного мавзолею-гробниці Джанике-ханим, дочки хана Тохтамиша, що загинула в 1437 році; караїмські молитовні будинки кенаси; десятиметровий колодязь, вирубаний у скелі; житлові будинки відомого караїмського вченого Авраама Фірковича (1787-1874).

Він народився в Луцьку, був учителем і священиком, став сходознавцем, археологом, мандрівником і енциклопедистом свого народу, встиг зібрати безцінні древні рукописи та інші старожитності, які мають світове значення, а помер у Чуфут-Кале і похований неподалік, на родовому карайському цвинтарі Балта Тіймез. Щедрі на благодійність караїми — нащадки Фірковича фінансували видання знаменитої книги Левка Симиренка «Кримське промислове плодівництво».

Кримські татари і турки, українські селяни, козаки і чумаки, давнє литовське і польське законодавство не відрізняли караїмів від євреїв.

У Кримському ханстві з 1734 року караїми мали в Чуфут-Кале свою друкарню.

Інакше було в Росії, де євреї були офіційно принижені. Авраам Фіркович, найпомітніший серед караїмських діячів того часу, в 1839 році написав працю «Про походження караїмів», де ототожнив свою народність з хазарами. Йому вдалося переконати царський уряд, що караїми не причетні до розп'яття Ісуса Христа. Взагалі, він від імені всіх караїмів імперії категорично відмежувався від єврейства. Саме завдяки йому російський уряд надав караїмам повноправний статус. Після приєднання Криму до Російської імперії вони розселилися і на узбережжі та всьому півострові. Особливо люба після Чуфут-Кале Євпаторія, де для них було відкрито духовну школу, стала в 19-му столітті їхнім центром.

В олтарях кенас, які є майже в усіх великих містах світу, караїми зберігають свою священну книгу — Тору, чи П'ятикнижжя Мойсея.

...Мертве місто на вершині гори окільцьовує 130-метрова Східна оборонна стіна з баштами. В ній ще одні ворота —теж Східні, з яких можна спуститися в Йосафатову долину, на дні якої ще одне місто, теж мертве — могильне, з неозорими тисячами надгробних каменів, чимало яких розбито давніми і сучасними вандалами. Серед густих заростей видно арку воріт, за якими спочиває колись могутнє плем'я, яке надто багато свого войовничого духу й енергії віддало битвам.

Надгробки над цілим народом караїв покриті написами-епітафіями. Значну частину їх зібрав А. Фіркович. На каменях часто з орнаментом поєднуються символ смерті кипарис і символ воскресіння троянда.

Звідси видно, як угорі над оживаючим містом з'являються димки, долинають сюди й давно забуті пахощі страв, віковічну тишу цих місць відтепер порушують древні хазарські мелодії, що линуть з гори, натовпи легковажних і серйозних туристів, замислених над долею своєю і народу, майже повністю розтертого жорнами історії, у якого нині з'явився шанс на відродження.

Кримські татари, кримчаки, греки, вірмени, болгари, євреї, німці, кримські цигани та інші народи багатонаціонального півострова — усі мають свої перспективи розвитку етнотуризму. Фрагменти етнокультури Криму і України в цілому стають дедалі рельєфнішими, строкатішими, мальовничішими і водночас знайомішими та ближчими кожному з сусіття народів нашої держави. Ми вчимось одне в одного бути не роз'єднаним ніякими суперечностями єдиним українським народом.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Дипломати мають торгувати краще

Учора в білоруському Мозирі почалося восьме засідання міжурядової україно-білоруської комісії з питань торговельно-економічного співробітництва. Проблем, як то кажуть, чимало.

Експорт Білорусі до України значно знизився. В Мінську на спільній колегії трьох міністерств — МЗС, мінекономіки та мінторгу обговорювали стан зовнішньої торгівлі і, зокрема, падіння товарообігу з країнами СНД.

За п'ять місяців поточного року, порівняно з аналогічним періодом минулого, обсяг ввезення білоруських товарів до України зменшився на 60,2%. Загальне падіння експорту до країн СНД за цей самий період становило майже 11%. Міністр закордонних справ Білорусі Михайло Хвостов пояснив зниження експорту до України непередбачливістю білоруської сторони. За словами Хвостова, білоруський експорт до України був «монотоварний». Простіше кажучи, з Білорусі сюди ввозили переважно нафтопродукти. Однак останнім часом на українському ринку активізувалися російські компанії, які витісняють з нього білоруських виробників. Така думка представників уряду Білорусі, висловлена раніше.

За словами Михайла Хвостова, нині білоруська сторона збільшує продаж до нашої країни інших товарів, але це поки що не дає змоги найближчим часом сподіватися на відновлення обсягу експорту до України.

Окрім того, останніми місяцями відзначалося зниження білоруського експорту до Росії. Зокрема, через значне зменшення обсягів поставок МАЗів та металокорду виробництва Білоруського металургійного заводу. Проте керівництво білоруського МЗС розраховує, що до кінця року можна буде рапортувати про збільшення експорту до Росії. Особливі сподівання воно покладає на зниження Росією залізничних тарифів для союзної держави. Втім, якщо за підсумками перших п'яти місяців року білоруський експорт до Росії упав приблизно на 6%, то за результатами півріччя, як заявив міністр закордонних справ, він виявиться на рівні минулого року. А білоруський посол у Москві Володимир Григор'єв пообіцяв: до кінця поточного року експорт на російський ринок зросте на 10%. Слід зазначити, що дипломатів на колегії було піддано різкій критиці з боку президента — переважно у зв'язку з тим, що вони недостатньо добре торгують білоруськими товарами. Лукашенко навіть пригрозив десяток послів звільнити.

Ганна ПЕТРОВСЬКА.
Мінськ.

11 вересня літати не хочеться

Найбільші американські авіакомпанії скорочують кількість рейсів, запланованих на 11 вересня. Причина в тому, що бажаючих здійснити авіапереліт у першу річницю трагедії дуже мало. «Люди не хочуть летіти 11 вересня, хоча найбезпечнішим місцем цього дня буде борт літака», — «оптимістично» заявив офіційний представник Асоціації авіаційного транспорту Майкл Васкон.

Тим часом від ФБР услизнула людина, яку спецслужби США підозрюють у продажу фальшивих документів двом виконавцям терактів 11 вересня. Цей чоловік залишив Сполучені Штати і вилетів до Єгипту незадовго до того, як до нього додому приїхали поліцейські. За даними ФБР, іммігрант із Єгипту Мохаммед Ель-Атрісс продав фальшиві посвідчення Халіду Алміхдару, який пізніше захопив авіалайнер і спрямував його на Пентагон, а також Абдулі Азізу Аломарі, котрий на захопленому літаку врізався в одну з веж Всесвітнього торгового центру.

Геттінгенська ініціатива

Громадська ініціативна група з німецького міста Геттінген надає грошову допомогу більш як 100 українцям — колишнім підневільним працівникам «третього рейху». Нещодавно 35 із них уже вдруге отримали по кількасот євро, повідомив геттінгенський пастор Гельмгард Унгерер **інформаційному агентству ЕПД**. Пожертвування для українців надійшли від понад ста німецьких громадян та організацій.

Помста за помсту

Учора вранці Ізраїль блокував усі міста на Західному березі Йордану. Це відповідь на теракт в університеті Єрусалима, де серед загиблих є навіть троє громадян США. Джордж Буш різко відреагував на те, що сталося, й зажадав, щоб Палестинська автономія позбулася «представників, які не впоралися зі своїми обов'язками». Засудив теракт і палестинський лідер Ясір Арафат. А от тисячі палестинців на вулицях Гази урочистим маршем відсвяткували смерть семи осіб...

Фото АП.

Віднині Ізраїль боротиметься з терористами-самогубцями, переслідуючи їхніх родичів. У ніч на 1 серпня у Бейт-Джалі інженерний підрозділ ізраїльської армії зруйнував будинок родини Маджеда Атти, який здійснив 30 липня самогубство в Єрусалимі. І практика знищення будинків найближчих родичів самогубців триватиме. Тим часом рух ХАМАС, відповідальний за вибух в єрусалимському університеті, повідомив, що їхні смертники мають намір убити 100 євреїв. Це помста за знищення військового лідера ХАМАС, який нещодавно загинув унаслідок ізраїльського ракетного удару.

Яна СТАДІЛЬНА.

Танки можуть зав'язнути в пісках

У Комітеті з зовнішньої політики сенату США відбулися дебати про можливу війну з Іраком. В адміністрації Буша сперечаються щодо плану повалення іракського лідера Саддама Хусейна: віце-президент США Дік Чейні й міністр оборони Дональд Рамсфелд наполягають на негайній ліквідації режиму. Британці оцінюють свої сили напередодні війни, а західні журналісти щодня висувають нові версії її ведення.

Американці переконані, що Саддам Хусейн являє собою загрозу, оскільки має зброю масового ураження. Так, колишній глава групи інспекторів ООН Річард Батлер на слуханнях заявив, що іракська програма з розробки біологічної та хімічної зброї досі діє і, можливо, Ірак уже близький до створення атомної бомби. А отже, зволікання...

Проте аналіз нещодавніх військових навчань британської армії в пустелі виявив недоліки, які можуть серйозно відбитися на здатності американських союзників взяти участь у воєнній операції проти Іраку. Наприклад, танки часто застрягали в пісках, а солдатські черевики не витримували високої температури, розсипаючись на ногах. Втім, військові США також схильні до обережного підходу з нерозгортанням великої кількості підрозділів. І більшість їх проти швидкого розв'язування війни.

Тортом у Паулса

Жертвою «кремової війни» став відомий латвійський композитор Раймонд Паулс. Інцидент стався в Юрмалі, де нині проходить міжнародний конкурс молодих виконавців «Нова хвиля».

Маестро — співголова журі конкурсу — зазнав нападу місцевого націоналбільшовика. Кинувши в Паулса торт, він виявив протест проти вступу Латвії в ЄС і НАТО. Справа в тому, що Паулс на нинішніх парламентських виборах балотується від «Народної партії», яка підтримує інтеграцію Латвії в ці структури.

Спроба замаху на Папу?

У Мехіко під час візиту Папи Римського стався інцидент, що сколихнув столицю Мексики. Під час проїзду вулицями міста «папамобіля» 14-річний мексиканець кілька разів вистрілив із пневматичної гвинтівки дробом у поліцейських, що забезпечували порядок. Одного з них поранено. Підлітка заарештовано. Це сталося під час проїзду кортежу Папи Римського після церемонії, присвяченої Діві Марії Гваделупській.

Але це ще не всі пригоди, пов'язані з візитом Папи. Один мексиканський фотограф загинув і ще один дістав серйозні поранення в автокатастрофі, що сталася на жвавому перехресті Мехіко. Обидва фотографи поспішали в редакцію своєї газети з новими знімками про прибуття Папи Римського в столицю Мексики. За даними поліції, мотоцикл, яким їхали Алехандро Санчес і Хаїм Ерас, занесло на повороті, він упав і врізався у бензовоз, що стояв неподалік.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Київ

Допомога і співчуття

У ліквідації наслідків авіакатастрофи у Львові беруть участь дві французькі неурядові організації, які працюють у Західній Україні протягом кількох років. Зокрема, асоціація «Фармацевти без кордонів» під керівництвом доктора Станіслава Шпиньова передала міській лікарні швидкої допомоги 92 кг медичних матеріалів, зокрема 40 кг розчину для переливання крові. Ще одна французька організація — Комітет медичної допомоги — нині обговорює з представниками місцевої влади форми необхідної допомоги потерпілим залежно від потреб української сторони.

Тим часом на адресу Президента України Леоніда Кучми продовжують надходити скорботні телеграми у зв'язку з львівською трагедією. Свої співчуття надіслали король Іспанії Хуан Карлос, президенти Аргентини Едуардо Дуальде, Молдови Володимир Воронін, Республіки Того Гнасінгбе Ейадема, Гамбії Яя Джамме.

■ Варшава

Кордон на замку

Польща реалізує широкомасштабну програму із зміцнення східного кордону з Україною, Росією та Білоруссю. До 2006 року більша частина польських прикордонників охоронятиме східні рубежі країни, тож чисельність прикордонних підрозділів збільшиться з 13 тис. до 18 тис. осіб.

■ Анкара

Вибори призначено

Парламент Туреччини проголосував за проведення дострокових парламентських виборів 3 листопада нинішнього року.

■ Лондон

Стріляти, то стріляти

Військово-морський флот Великої Британії має намір використати свої бойові кораблі як мішень під час проведення навчань із завдавання ракетних і торпедних ударів. «Смертники» — два сторожові кораблі вартістю 623,5 млн. доларів вважаються застарілими.

НАТО розвалиться?

Британський парламентський комітет з оборони вважає, що НАТО може припинити існування як єдине ціле в разі, якщо європейські країни не збільшать витрати на військові потреби.

■ Москва

Головне — безпека

На першому міжнародному авіасалоні «Цивільна авіація-2002», що відбудеться 14—18 серпня в «Домодедово», буде вжито підвищених заходів безпеки. Глядачів від злітно-посадочної смуги відсунуть не на 150 метрів, як це було заведено раніше на таких авіапоказах, а на 250.

■ Кашмір

Конфлікт триває

Офіцер індійської армії і троє бойовиків-сепаратистів загинули під час збройної сутички в Кашмірі. Повстанці забарикадувалися в одному з будинків жилого району міста. Вчора вранці протистояння все ще тривало.

ФОТОФАКТ

Рішення Верховного суду Венесуели «поки що не притягувати до відповідальності за зраду присязі та участь у спробі перевороту» чотирьох високопоставлених офіцерів національних збройних сил країни спровокувало у середу великі заворушення і сутички у венесуельській столиці.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Імпреза юних фотомодельок

Студентка економічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Ірина Коцур ніяк не може зрозуміти багатьох своїх ровесниць які нарікають на нудьгу й сірість існування, твердять, що життєві ідеали буцімто девальвовані, а духовні цінності — бридка вигадка філософів.

Кілька років тому вона створила свою модельну агенцію. Цим у Чернівцях сьогодні нікого не здивуєш — фотомодельками хоч греблю гати. Але ініціативна дівчина зробила ставку на дітей. Основний контингент її агенції — дівчатка й хлопчики дошкільного та шкільного віку.

Ірина через засоби масової інформації подала оголошення: мовляв, беремо всіх, головне, щоб малюк мав іскру Божу й бажання присвятити себе модельній справі. Навчають діток молоді обдаровані педагоги за перевіреним принципом: від простого до складного. Звідси й назва агенції — «Крок за кроком».

Юним фотомоделькам Ірини Коцур вже не раз аплодували чернівчани. Творчі звіти сподобались глядачам своєю свіжістю й неординарністю. Усі сценарії цих шоу Ірина писала сама. Хоча дорослі їй радили: попроси зробити це когось із маститих письменників чи журналістів. Але дівчина обійшлася власними силами. І, мабуть, мала рацію: вона ближче до дітей, краще знає їхні уподобання.

Нещодавно агенція розрослася. За рахунок чернівецьких дітей-близнюків. Ірина вирішила створити з їхньою участю самобутнє, оригінальне шоу. І це їй вдалося. Дебют близнят відбувся у приміщенні муздрамтеатру. Імпреза була під знаком запитання — деякі діти не мали за що придбати сценічні костюми. Але Ірина зуміла розбудити серця місцевих багатіїв — і вони труснули гаманцями. Підсобив близнюкам і один заможний громадянин США, знайомий Ірнчиних батьків.

Учасники шоу виступали, як справжні актори: співали танцювали, декламували. Дійство супроводжували чудова музика, феєричні світлові ефекти. Репортаж про імпрезу кілька разів демонструвався по місцевому телебаченню.

Близнюки успішно опановують ази модельного мистецтва. А тим часом невгамовна чернівецька студентка сушить собі голову тим, як влаштували їх виступ на столичній сцені. І справді: настав час піднімати творчу планку її обдарованих вихованців. Таке шоу цілком гідне київських подіумів хоча б тому, що воно не має аналогів в Україні.

Василь БАБУХ.

На знімках: учасники єдиного в Україні модельного шоу дітей-близнюків, яке створила чернівецька студентка Ірина Коцур.

Фото автора.

«Стрілецькі лугарі» — це кінний театр

Це була красива картина, яка сприймалася скоріше як фрагмент художнього фільму. Безмежним зеленим полем, що поросло яскраво-червоними острівцями воронців, мчало кілька вершників. Сині козацькі шаровари, підкоряючися силі вітру, були схожі на крила, і створювалося таке враження, що скакун і вершник, ставши єдиним цілим, просто летять над зеленими просторами Стрілецького степу. Гострими шаблями козаки рубали на ходу зустрічний вітер і улюлюкали, потішаючись. А потім почалося неймовірне. Те, що називають козацькими іграми. Або просто театром.

Вольному — воля

Кажуть, що в Україні є лише один професіональний кінний театр під відкритим небом — на Хортиці. Зробимо поправку: вже два. Рік тому юнацький кінний театр було зорганізовано на Стрілецькому кінному заводі, що на Луганщині, і нині він являє собою молодий, але досить сміливий колектив — адже юнаки беруться за виконання трюків, які під силу професіоналам. Театр так сподобався керівникам однієї відомої нафтокомпанії, що вони запропонували меценатство. Але ті відмовилися. Заговорив у них козацький дух. Мовляв, хоч як це важко в матеріальному сенсі, але хочемо бути вільними, ні від кого не залежати і входити до складу Біловодсько-Міловського козацького полку. Тож театр здебільшого тримається на ентузіазмі таких людей, як фермер Юрій Гарбуз, тренер Олександр Акімов, 19-річна Саша Чернова, яка поїхала з Луганська до глухої провінції, щоб працювати з кіньми, та інших людей.

Театрові багато бракує, але є головне: дирекція Стрілецького конезаводу виділила конюшні й території для тренувань.

Дончак, рисак, орловська

Через три роки цьому приміщенню виповниться 200 років, як і Стрілецькому кінному заводу. Але воно, мабуть, витримає ще 100 років. Будівництво заводу розпочали 1805 року згідно з указом імператриці Анни Іоанівни. Вона поставила мету виростити для російської армії хороших коней, а для цього відкрити кілька кінних заводів.

Ще 1739 року фахівці зійшлися на думці, що найкращим місцем для коневиробництва є Стрілецький степ, особливо там, де зливаються дві річки. Колись цими просторами блукали табуни до чотирьох тисяч голів. Нині такого вже не побачиш...

У юнацькому театрі — 12 коней. Переважно вони належать не театрові, а самим його учасникам, тому проблем з доглядом за тваринами немає. Здебільшого всі вміють обходитися з кіньми з дитинства. Породи тут різні — дончак, рисак, орловська, будьоннівська. А загалом порода значення не має. Важливий характер. І коня, й учасника театру. З цим також усе гаразд. До театру приходило чимало бажаючих, а залишалися лише ті, хто витримує фізичні навантаження, хто по-справжньому любить коней, хто готовий працювати заради загальної мети. Хоча, правду кажучи, і вони отримують козацького батога за непослух. Такий порядок у козаків: провинився — відповідай. У театрі лише одна дівчина, та й ту від покарань не звільнили, хоча до неї й не такі суворі, як до решти.

У розповіді тренера кінного юнацького театру «Стрілецькі лугарі» Олександра Акімова чулася нотка жалю. Мовляв, коні в театрі гарні, а от своєї, стрілецької, породи немає. А вона мала б бути родзинкою вистав, бо історія цієї породи дуже цікава.

Стрілецька скакова в британському сьогоденні?

Стрілецька порода була. Виростили її для армії за імператорським наказом, який визначив завдання кіннозаводчиків так: кінь має бути невисокий на зріст, витривалий, в змозі проходити 60 км за добу. В процесі складного схрещення 19 порід і було виведено стрілецьку скакову. Кінь був лише сірої масті, з часом майже білий. На виставках у Парижі й Чикаго в 1868 та 1896 роках ця порода отримала золоті медалі.

Під час громадянської війни майже всіх коней вивезли за кордон. У Криму Будьонному удалося відбити з білогвардійців двох красенів-плідників — Циліндра й Цілителя. Але додому коні вже не повернулися. За наказом командарма їх відправили на кінний завод Ставропольського краю, і далі історія обривається. До речі, барон Врангель мріяв, що як переможець в'їде на Циліндрі в Москву, але йому це не вдалося. А от Будьонний на знаменитому коні скакав і навіть фотографувався. В архівах є такий знімок. До певного часу вважали, що цю скакову породу остаточно втрачено. Але недавно директорові Стрілецького кінного заводу зателефонував із Києва незнайомець на прізвище Стрілецький і повідомив: в Інтернеті знайшов інформацію, що в Англії є стрілецька скакова в чистоті. У міловських кіннозаводчиків з'явилася надія на відродження цієї породи. Сумнівів у тому, що в Англії збережено саме її, немає. Із історії відомо, що частину коней було вивезено до Великої Британії.

Подих переймає

...День театру розпочинається з годування тварин і вранішніх моціонів чистоти й гігієни. На це витрачається чотири години. Потім на корді розпочинаються заняття. Поки що відпрацьовують традиційні трюки, бо до більшого коні ще не готові. Прибуває поповнення, і його треба навчати. В цьому процесі беруть участь і старі чотириногі артисти. Досвідченого коня пускають по корду, а за ним молодого, і згодом потреба в управлінні відпадає.

Свої спектаклі «Стрілецькі лугарі» показували вже не лише в себе вдома, а й російському глядачеві. А ще вони влаштовують справжні козацькі свята, на які збираються люди з усіх навколишніх сіл. Трюки, які виконують ці юнаки, в певний момент змушують серйозно похвилюватися. Розумієш, що, сидячи в сідлі, треба не просто шаблями розмахувати, а ще й фіксувати свій рух так, аби ненароком не зачепити вухо вихованця. А це вже мистецтво.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

А собі дримбу куплю

ФОЛЬКЛОР

Вас не дивувало, чому другий рядок цієї добре знаної в Карпатах коломийки ожіночнений: «Хоч би-м була й боса»? Мене дивувало. Аж допоки не випала нагода поспілкуватися з керівником Центру із вивчення народної музики Карпат при Ужгородському музичному училищі імені Дезидерія Задора, невтомною збирачкою закарпатських народних пісень і мелодій Вірою МАДЯР-НОВАК.

— А тому, — з`ясувала пані Віра, — що дримба у давнину вважалася дівочим інструментом. Лише згодом гру на ній спромоглися опанувати й чоловіки. В окремих районах Закарпаття дримба конкурує з такими сольними народними музичними інструментами, як сопілка та скрипка. Остання в нас відома як гуслі. І в цьому нічого дивного нема, бо в Київській Русі гуслями іменували виключно всі струнні інструменти. Закарпаття цю прадавню назву зберегло понині.

— Як і неповторну самобутність, своєрідність та багатство народного музичного мистецтва загалом?

— Так. Бо тут перехрещуються культури трьох етнічних груп: слов'янської, угро-фінської та романської, співіснують діалекти карпатського регіону: бойківський, лемківський, гуцульський. Показовими з цієї точки зору є гірські та передгірські райони — Рахівський, Міжгірський, Воловецький, Великоберезнянський, Тячівський, Свалявський, Іршавський, Хустський. Серед найулюбленіших сольних народно-музичних інструментів горян — сопілка, цимбали, скрипка та дримба. До слова, в селі Вишкові мешкає справжній віртуоз гри на дримбі сімдесяти`ятирічний Михайло Майор. Грає на цьому інструменті з дитинства. І такі віртуози є в кожному районі чи навіть селі. Вишківчани називають дримбу доромбою, бо на древньослов`янській мові доромба — нижня губа. Дримба під час гри обхоплюється губами, а навчитися грати на ній просто. Можете спробувати.

— А чи вийде?

— Не сумнівайтеся. Беріть інструмент у ліву руку і , тримаючи його в губах, щільно притисніть до зубів, але не зціплюйте їх. Інакше дримба буде бити по зубах. Та й мелодії ніякої не вийде. А тепер правою рукою вдаряйте по язичку інструмента, а губами формуйте висоту звуку.

Досить було кількох вправ, щоб цілком пристойно зіграти куплет коломийки. Тож захотілося придбати й собі такий інструмент. Тим більше, що він не такий дорогий, аби стати босим.

— У різних районах Закарпаття форма дримби інакша, — продовжила пані Віра. — У Рахівському — витончена, у формі скрипки, У Воловецькому — трикутна, в Міжгірському — у вигляді ромба, у Хустському — заокруглена, у формі підкови. На хустській дримбі ви щойно грали. В ансамбль дримбарів вам ще передчасно, але не святі горшки ліплять... Додам, що кожна дримба має різну силу звуку і тембр. Це залежить і від матеріалу, і від вправності рук майстра. Найголоснішими є дримби з міді. Але при тривалому користуванні інструмент слабшає і стає «глухим».

І ще одну цікаву деталь повідомила Віра Василівна. Виявляється, на дримбі можна грати й танцювати під її мелодію навіть під час посту. Такий танець називається «сухим» і має, так би мовити, свій регламент. Розрахований він лише на молодих хлопців та дівчат і виконувати його треба на одному місці. У такому танці може бути 10—15 мелодій.

— Дримба — це і сольний, і ансамблевий інструмент, вона супроводить і пісню, і танок, — коментувала далі пані Віра. — Поширена традиція підтримувати спів дівчат грою на дримбі, особливо «на вінках», коли дівчата плетуть молодій вінки, а також на вечорницях — так званих «піродерках». Як ансамблевий інструмент дримба входить до ансамблю дримбарів із трьох — шести людей. Одні ведуть мелодію, інші — «контрують», тобто створюють супровід. Для такого ансамблю, зазвичай, спеціально замовляють інструменти в одного майстра (великі, середні й малі дримби). Найбільша дримба — бас, вона має найнижчий тембр. Найтонкіші за звучанням дримби — малі альти. Завдяки такому поєднанню ансамблеве звучання стає насиченим, сильним, соковитим. Не секрет, що з кожним роком народних виконавців та майстрів, котрі знають секрети дримбарської справи, стає дедалі менше. Щоб не міліло це джерело, до його глибин припадає колектив Ужгородського музичного училища, і, зокрема Віра Мадяр-Новак разом зі своїми вихованцями. Робота її учениці, а нині студентки факультету етномузикології Інституту культури Ольги Маркуш «Побутування дримби на Закарпатті», з якою вона виступила на III Всеукраїнській конференції «Молоді музикознавці України», була відзначена як особливо цінна. Бо не тільки містила маловідомі польові дослідження, а й ілюструвалася фрагментами аматорського відеофільму та «живою» грою ансамблю дримбарів. Нині Ольга Маркуш уже сама керує фольклорним ансамблем у селищі Вишкові. І таких, хто прагне зберегти та збагатити народну музичну культуру свого краю, серед вихованців Ужгородського музучилища багато. А тому є надія, що над зеленими Карпатами повік звучатимуть і сопілка, і цимбали. І, безперечно, дримба. Заради неї верховинка з коломийки ладна була залишитися босоніж.

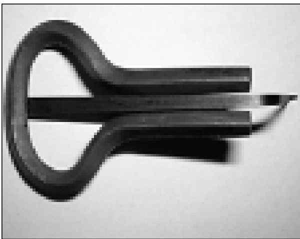

Іван ГУДЗОВАТИЙ.
Закарпатська область.

Російські машинобудівники проти запровадження мита на українські підшипники. Хто «за»?

13 березня 2002 р. за заявою групи російських підприємств розпочато спеціальне розслідування щодо імпорту підшипників до РФ, зокрема і з України. Незважаючи на те, що воно провадиться стосовно всіх країн-експортерів, можна сміливо сказати: це розслідування спрямовано проти українських підшипників, бо основним імпортером підшипників до РФ була і залишається Україна.

Спробуємо об'єктивно розібратися в ситуації, що склалася, і зрозуміти справжні мотиви, якими керувалася група російських заводів, котрі ініціювали розслідування. А також спрогнозувати наслідки вжиття заходів за його результатами.

На сьогодні і в Росії, і в Україні вже немає необхідності когось переконувати в потребі економічної співпраці наших держав. Згідно з даними Держкомстату України Росія є головним торговим партнером України за обсягами експорту та імпорту товарів. Як зазначають експерти, Україна є третім за значущістю зовнішньоторговельним партнером для Росії після Німеччини та Білорусі. Важливість та значущість такого взаємовигідного співробітництва підтверджено Президентом України Л. Кучмою та Президентом РФ В. Путіним, урядами України і РФ у низці двосторонніх домовленостей, угод та міжнародних договорів. Однак аналіз стану зовнішньоторгового обороту між Україною та Росією за 2001 рік і початок 2002 року засвідчує скорочення товарообігу між нашими країнами. Серед причин такого погіршення фахівці називають проведення низки торгових розслідувань щодо імпорту українських товарів, які ініційовано зацікавленими бізнес-групами РФ. Метою таких кроків є одержання додаткових ринків збуту шляхом усунення конкуруючих українських товарів, бо результатом подібних розслідувань є запровадження обмежень на імпорт українських товарів до РФ шляхом встановлення імпортної квоти або додаткового мита під час ввезення товару.

Тепер детальніше зупинимося на спеціальному розслідуванні стосовно імпорту українських підшипників до РФ. Згідно зі ст. 4 Федерального Закону РФ «Про заходи щодо захисту економічних інтересів Російської Федерації під час здійснення зовнішньої торгівлі» обов'язковою умовою для запровадження спеціальних заходів стосовно імпортних товарів є завдання істотних збитків галузі російської економіки або загрози його завдання внаслідок імпорту товарів, що збільшився. Ситуація в галузі при цьому має характеризуватися скороченням обсягів реалізації, збільшенням товарних запасів, падінням обсягів виробництва, припиненням інвестиційних програм тощо.

Однак уважне вивчення економічних чинників, що характеризують ситуацію російської підшипникової галузі, засвідчує протилежне. Так, за даними самих заявників, що ініціювали це розслідування, в 1999—2000 рр. спостерігається зростання випуску підшипників у РФ зі щорічним приростом майже 18%. Якщо 1998 року обсяг випуску підшипників становив 184,2 млн. шт., то вже 2000 р. обсяг випуску сягає 256 млн. шт. Обсяги реалізації також характеризуються сталою тенденцією зростання. Якщо 1999 р. обсяг реалізації шарикових підшипників становив 41,8 млн. шт., то вже в 2001-му сягнув 74,7 млн. шт. За цей період відбувається також збільшення обсягів експорту підшипників із Росії. Це дані красномовно підтверджують стале зростання та розвиток цієї галузі.

Цікаво зазначити той факт, що частка імпорту шарикових підшипників із України щодо загального обсягу їх виробництва в Росії 2000 року становила лише 2,16%, а стосовно загального обсягу споживання 2000 року — тільки 4,51%. То чи може 2—4% імпорту підшипників з України завдати шкоди всій підшипниковій галузі Росії? Якщо ні — то кому вигідне це розслідування? Аж ніяк не російським машинобудівникам. Позицію російських підприємств, які є споживачами українських підшипників, чітко визначили представники ВАТ «Ростсільмаш», яке використовує в процесі виробництва комбайнів «Дон» та «Нива» підшипники АТ «Харківський підшипниковий завод». У поширеній ними інформації зазначено, що продукція АТ «ХарП» обіймає вагому частку в загальному обсязі підшипникової продукції, що закуповується, і дестабілізація відносин щодо поставок підшипників АТ «ХарП» через зміну митного законодавства (або з інших причин) призведе до збоїв головного конвеєра ВАТ «Ростсільмаш». На думку російських підприємств — споживачів українських підшипників, запровадження імпортної квоти або мита на українські підшипники є не лише недоцільним, а й згубним для машинобудівної галузі Росії.

Єдиний висновок, якого можна дійти, аналізуючи дану ситуацію: окрема група російських підшипникових заводів активно веде боротьбу за монополізацію ринку та усунення конкурентів. Для цієї мети вони використовують усі доступні їм засоби, зокрема й державні механізми. Питання лише в тому, чи чесною є така конкуренція і які її наслідки для економіки Росії та зовнішньоторговельних взаємовідносин України та Росії.

Максим РОМЕНСЬКИЙ.

НОВІ ВИДАННЯ

Спалений архів Мазепи... видано!

У 1708 році військо Олександра Меншикова спалило гетьманську столицю Батурин. У вогні загинули не тільки люди, а й архіви, документи генеральної військової канцелярії. За задумом паліїв разом з димом повинно було піти у небуття все, що пов'язане з гетьманом І. Мазепою, його соратниками та спільниками. Натомість істину, правду мали замінити численні офіційні плітки, домисли, які на кілька століть справді заплутали, спотворили історію України тієї доби.

Здавалося б, втрачене на попелищі не підлягає воскресінню. Та, як показує праця невтомного архівіста, історика Івана Бутича, який багато десятиліть присвятив розшукові гетьманських документів, неймовірне можливе! Оригінали і копії універсалів Мазепи зберігалися у родинних архівах, полкових, сотенних канцеляріях. Ретельно вивчаючи архівні фонди, зокрема діловодство цих нижчих гетьманських інституцій, документи монастирів, Генерального слідства 1729—1730 рр. десяти полків Гетьманщини та Генеральний опис Лівобережної України 1765—1769 рр., дослідник відшукав майже 500 офіційних гетьманських звернень, наказів, розпоряджень 1687—1709 рр.

Історики знають, яка нелегка справа розшифровувати скоропис гетьманських канцеляристів. Крім того, на більшості універсалів потьмянів папір, вицвіли чорнила. Тому впорядкований І. Бутичем величезний том "Універсали Івана Мазепи" в 757 сторінок, що вийшов у Львові завдяки фінансовій підтримці американського Наукового товариства ім. Шевченка, є справжнім науковим подвигом сьогодення. Фактично ми отримали реконструйований архів Мазепи! Опубліковані документи без усіляких трактувань, оцінок проливають світло на спосіб правління, реалії діяльності гетьманської адміністрації наприкінці XVII початку XVIII століть.

Універсали дають досить серйозний інформаційний фактаж про близьке оточення гетьмана, його господарську політику, військові та адміністративні розпорядження, накази про мобілізацію війська. Ми бачимо Мазепу як діяльного і дбайливого господарника, турботливого опікувача монастирями, церквами. Ці дані істотно доповнюють поки що фрагментарно досліджену історію України тієї доби, спростовують некомпетентні твердження про ніби існування у полках кріпосницьких відносин.

Видання дуже виграє тим, що у ньому є предметний, іменний та географічний покажчики. Їх склала дружина дослідника Марія Бутич. Крім того, у додатках І. Бутич помістив виявлені ним універсали полковників та сотників того часу. Вони теж доповнюють картину гетьманського правління. Укладач зробив і список місцевостей, в яких перебував І. Мазепа у 1687—1709 рр. Книга "Універсали Івана Мазепи", яка щойно з'явилася на полицях книжкових магазинів, стане у пригоді історикам, правникам, економістам, дослідникам державного устрою України.

Насамкінець хочу зазначити, що у Росії ще у XIX столітті з'явилися багатотомні систематизовані видання царських указів, розпоряджень, листів, які є безцінними джерелами у вивченні російського законодавства, історії країни та правлячої верхівки. А в нас у цій справі — лише скромні початки і робота, по суті, на ентузіазмі. Хоча фактично ідеться про законодавчі акти, якими керувалася українська людність не одне десятиліття. На нашу думку, видання універсалів, наказів, листів усіх гетьманів України повинні взяти під свій патронат адміністрація Президента України, Верховна Рада України. Потрібно виділити достатньо коштів для спорядження експедицій архівістів до Москви, Санкт-Петербурга, де й досі в архівах лежать непрочитаними і незнаними нами тисячі матеріалів, направлених свого часу з гетьманських столиць Батурина і Глухова. У тих важливих документах — сторінки нашої історії, формування державних інституцій, фактичні витоки народження нинішньої незалежної Української держави.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

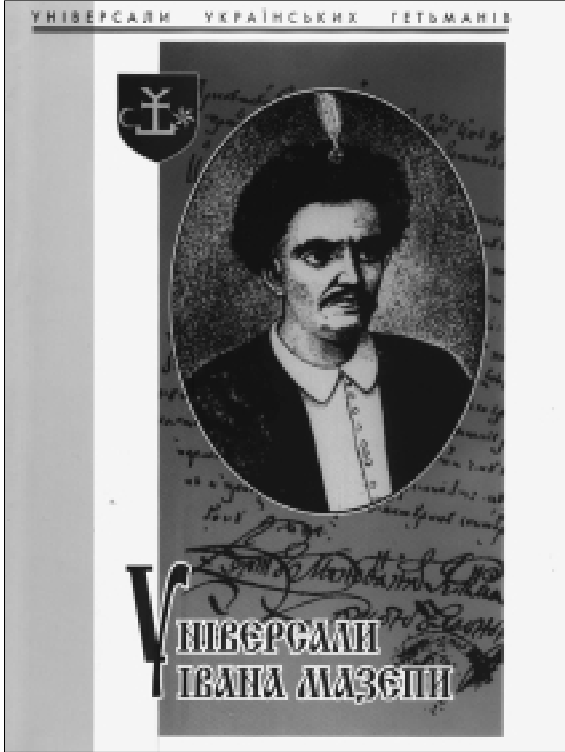

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ АКЦІОНЕРНОГО БАНКУ "ЕНЕРГОБАНК"

Повідомляємо, що Загальні збори акціонерів Акціонерного банку "Енергобанк" відбудуться 20 вересня 2002 року за адресою: м. Київ, пл. І. Франка, 5, актовий зал АК "Київенерго". Початок зборів об 11:00, реєстрація учасників зборів з 9:30 до 10:30.

Порядок денний:

1. Звіт Правління банку про результати фінансово-господарської діяльності банку за 2001 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії банку про результати перевірок фінансово-господарської діяльності банку за 2001 рік.
3. Про розподіл прибутку за 2001 рік.
4. Затвердження результатів підписки на акції АБ "Енергобанк" шостої емісії.
5. Про реорганізацію філій банку.
6. Затвердження нової редакції Положень про філії АБ "Енергобанк".
7. Затвердження нової редакції Статуту банку.
8. Про зміни в складі Спостережної Ради.

Для участі в зборах акціонерів учасникам необхідно мати:

- паспорт (документ, який посвідчує особу);
- довіреність, оформлену згідно з чинним законодавством (для представників акціонерів).

Ознайомитися з документами, пов'язаними з порядком денним Загальних зборів акціонерів, можна в приміщенні Акціонерного банку "Енергобанк" за адресою: м. Київ, вул. Лютеранська, 9/9.

Довідки за телефоном (044) **221-41-70.**

Ліцензія НБУ №46 від 17.12.2001 р. Правління АБ "Енергобанк"

До уваги акціонерів ВАТ Банку «БІГ Енергія»

На вимогу акціонерів ВАТ Банку «БІГ Енергія», яким у сукупності належить 11,97 % Статутного капіталу Банку, на підставі Статті 45 Закону України «Про господарські товариства» 18 вересня 2002 року о 12.00 відбудуться позачергові Загальні збори акціонерів ВАТ Банку «БІГ Енергія»

Адреса проведення Зборів: м. Київ, вул. Комінтерну, 15

Порядок денний Зборів:

1. Про зміни у персональному складі органів управління та контролю ВАТ Банку «БІГ Енергія».

Реєстрація акціонерів та їх представників, які прибули на Збори, здійснюватиметься 18 вересня 2002 року з 10.30 до 11.30 у приміщенні Банку.

Для реєстрації акціонерам необхідно мати при собі паспорт та сертифікат акцій ВАТ Банку «БІГ Енергія», а представникам акціонерів — паспорт та належним чином оформлену довіреність.

Довідки за телефонами: (044) 246-59-40, 246-59-42

Правління ВАТ Банку «БІГ Енергія»

Информационное сообщение о проведении Общего собрания акционеров АО «Укртатнафта»

Уважаемый акционер!

Правление Закрытого Акционерного Общества «Транснациональная финансово-промышленная нефтяная компания «Укртатнафта» уведомляет Вас, что Общее собрание акционеров состоится **17 сентября 2002 года в 10.00 часов** (по местному времени) по адресу:

г. Кременчуг, ул. Свиштовская, 3, офис АО «Укртатнафта»

Повестка дня.

1. Отчет Правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности АО «Укртатнафта» в 2001 году.
2. Отчет Ревизионной комиссии АО «Укртатнафта» о результатах проверки финансово-хозяйственной деятельности АО «Укртатнафта» за 2001 год.
3. Утверждение баланса, отчета о финансовых результатах с учетом заключений Ревизионной комиссии и аудиторской проверки достоверности бухгалтерской отчетности за 2001 год.
4. О распределении прибыли за 2001 год. Утверждение сроков, порядка выплаты дивидендов.
5. Утверждение основных направлений деятельности и стратегии развития АО «Укртатнафта» на 2003 и последующие годы.
6. Утверждение решений Наблюдательного Совета АО «Укртатнафта» об отзыве Председателя Правления и назначения исполняющего обязанности Председателя Правления Компании.
7. О назначении Председателя Правления АО «Укртатнафта».
8. О принятии учредительных документов и внутренних положений АО «Укртатнафта» в новой редакции.
9. Выборы членов Наблюдательного Совета АО «Укртатнафта».
10. Выборы членов Ревизионной комиссии АО «Укртатнафта».
11. О ходе выполнения решения Общего собрания акционеров АО «Укртатнафта» по ликвидации ДП ЖКУ «Укртатнафта» и внесении изменений в Устав ДП ЖКУ «Укртатнафта».

Регистрация участников Общего собрания акционеров производится в день проведения собрания на основании документа, удостоверяющего личность. Кроме того, представитель Акционера должен иметь доверенность, оформленную в соответствии с действующим законодательством Украины, руководитель юридического лица, являющегося Акционером, — документ, подтверждающий его полномочия.

Начало регистрации: 9.00 часов.
Окончание регистрации: 9.50 часов.

С материалами Повестки дня Общего собрания акционеров, можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 06 сентября 2002 года по адресу:

г. Кременчуг, ул. Свиштовская, 3, Управление по корпоративным правам и акционерному капиталу.

Справки по телефонам в г. Кременчуге:
(0536) 76-80-39, 76-82-95, 76-86-17
факс (0536) 76-83-02, 76-80-20.

Информация о продаже на аукционе активов **ОАО «Горловский ремонтно-механический завод»** 84617, г. Горловка, ул. Нестерова, 127

Региональное Агентство по вопросам банкротства в Донецкой области и ликвидатор ОАО «Горловский ремонтно-механический завод» Скрыпник В. П. сообщают о проведении аукциона по продаже следующих активов.

На аукцион для продажи выставляется индивидуально-определенное имущество: 1. Группа зданий (цех хранения и наполнения баллонов, кислородная станция котельная, насосная, трансформаторная подстанция), общей площадью— 2780,1 кв. м. сооружений и производственное оборудование, начальная цена продажи —166488,00 грн., гарантийный взнос — 8324 грн. 40 коп. 2. Группа зданий (модельный, литейный, электрический участки, котельная, баня, гараж) и сооружений общей площадью — 4461,4, кв. м., начальная цена продажи— 38425,00 грн., гарантийный взнос — 1921 грн.25 коп.

Гарантийный взнос в размере 5 % от начальной цены реализуемого имущества и регистрационный сбор —17,00 грн. перечисляется на р/сч 26002117398О в АБ «Донеччина», МФО 334969, ОКПО 30998984 Межотраслевой товарной бирже, г. Донецк. Шаг торгов (аукциона) — 5 % от начальной цены реализуемого имущества.

Для участия в аукционе необходимо подать письменную заявку на участие организатору торгов Региональному агентству по вопросам банкротства в Донецкой области, расположенному по адресу: г. Донецк, ул. Университетская, 19, контактный телефон — 337-18-73. Срок подачи заявок на участие в аукционе 27 календарных дней со дня публикации в газете «Голос Украины» по 28 августа 2002 г., включительно. Аукцион по продаже активов ОАО «Горловский ремонтно-механический завод» состоится 02 сентября 2002 г. на Межотраслевой товарной бирже, расположенной по адресу: г. Донецк, пл. Конституции, 1. Победителю аукциона предоставляется протокол аукциона, который является основанием для заключения в течении 15 календарных дней Договора купли-продажи. Для ознакомления с имуществом ОАО «Горловский ремонтно-механический завод» необходимо обратиться к ликвидатору Скрыпнику Владимиру Петровичу по телефону — (06242) 93521.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 130/10-341 про визнання банкрутом Літинського відкритого акціонерного товариства по виконанню агрохімічних робіт «Райагрохім» (22300, Вінницька область, смт. Літин, вул. Сосонське шосе, 46), р/р № 260036306 в АППБ «Аваль» м. Вінниця, МФО 302247, код ЄДРПОУ 05487544). Розпорядником майна призначено Малахова Сергія Анатолійовича (ліцензія АА 250370 від 4.03.2002 р., тел. 28-13-94, м. Вінниця, вул. Келецька, 126/137).

Господарський суд приймає претензії кредиторів протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ЗАТ «Українське хутро» повідомляє, що на підставі рішення Жовтневого районного суду м. Харкова від 25.06.2002 р., яке набрало силу 26.07.2002 р., рішення загальних зборів акціонерів ЗАТ «Українське хутро» від 22.04.2002 р. з порядком денним:

1. Зміни статуту закритого акціонерного товариства.
2. Переобрання голови правління та членів правління ЗАТ «Українське хутро».
3. Переобрання членів спостережної ради й ревізійної комісії ЗАТ «Українське хутро».
4. Передача ведення реєстру акціонерів ЗАТ «Українське хутро» незалежному реєстратору ТОВ «Торгово-промисловий фондовий реєстр» та затвердження умов договору на ведення реєстру визнано недійсним.

До уваги акціонерів ВАТ «Світанок»

позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 19 вересня 2002 р. о 15.00 за адресою: вул. Толстого, 6 (IV поверх)

Порядок денний:

1. Внесення змін до Статуту та приведення його до чинного законодавства.
2. Довибори ревізійної комісії.
3. Визначення порядку розподілу залишку акцій товариства.
4. Про визначення порядку зміни структури ВАТ «Світанок».
5. Порядок використання власного майна акціонерного товариства «Світанок».

Для участі в зборах потрібно при собі мати паспорт, а для представника акціонера доручення, завірене в установленому порядку.

Господарський суд Черкаської області (18005, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) 8.04.2002 р. порушив справу № 08/2179 про банкрутство ЗАТ «Черкаський завод «Строммашина», код 05380272 (18018, м. Черкаси, вул. 14 грудня, 8, п/р 26001301910384 в Соснівському відділенні м. Черкаси, МФО 354518). Розпорядник майна — Хусаїнов Ю. З. (ліцензія № 184 від 10.11.2000 р., 18008, м. Черкаси, вул. Вернигогори, 23, кв. 23, тел. (0472) 35-82-79).

Белгород-Днестровская объединенная государственная налоговая инспекция уведомлянет, что Хозяйственный суд Одесской области (65032, г. Одесса, пр-т Шевченко, 4) возбудил дело о банкротстве № 17-2-28/02-3833 ООО Агрофирмы «Софиевка» (67700, г. Белгород-Днестровский, ул. Леона Попова, 23, т. 2-46-83).

Распорядителем имущества должника назначен Иордан Владислав Игнатович. Лицензия № 250026.

Претензии кредиторов принимаются по названному адресу в течение месяца со дня опубликования объявления.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) постановою від 29.07.2002 р. по справі № Б-6212/2-24 визнано банкрутом ЗАТ «Українське хутро», ЄДРПОУ 05404245 (пр. Постишева, 93, м. Харків, 61020, р/р 26009301706380 в Жовтневому від. УАК ПІБ м. Харкова, МФО 351373) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор Ревва В. О. (ліц. АА № 047707 від 02.10.2001 р., адреса: м. Харків, вул. Римарська, 8, оф. 28, тел. (057) 712-57-22).

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) постановою від 24.07.2002 р. по справі № Б-5599/2-25 визнав банкрутом сільськогосподарський виробничий кооператив «Березівка», ЄДРПОУ 00850497 (вул. Радгоспна, 1, смт. Березівка, Харківський р-н, Харківської обл., 62457) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор Івлєва Н. А. (ліц. 250463 від 18.04.2002 р., тел. (0572) 99-37-17).

Хлібокомбінат Кам'янського районного споживчого товариства оголошує про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: 20800, м. Кам'янка, Черкаської області, вул. Лермонтова, 3, Код за ЕДРПОУ 01734595.

В газете «Голос Украины» № 104 (2855) от 11.06.02 г. в объявлении о банкротстве ООО «Агро-Нафта» Р/С следует читать: 26008358801.

Акціонери закритого акціонерного товариства **«Промінь»** повідомляє, що керуючись ст. 45 Закону України «Про господарські товариства», акціонери Товариства, що володіють в сукупності більш, ніж 10 відсотками голосів ініціювали проведення позачергових Загальних Зборів акціонерів, які відбудуться 02 вересня 2002 року об 11 годині в приміщенні Товариства.

Порядок денний Зборів:

1. Переобрання Правління Товариства;
2. Переобрання Спостережної Ради;
3. Переобрання Ревізійної комісії;
4. Прийняття нової редакції Положень «Про Правління», «Про Ревізійну комісію», «Про Спостережну раду».
5. Прийняття нової редакції Установчих документів Товариства (Статуту та Установчого договору).
6. Про перспективи розвитку Товариства.

Реєстрація акціонерів відбудеться з 10.00 до 11.00 години. Акціонерам при собі мати паспорт, представникам — паспорт та документ, що підтверджує повноваження.

Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) возбуждены дела о банкротстве:

1. № 32/81Б от 17.05.2002 г. ЧП «Саксес» (86110, г. Макеевка, ул. Литейная) р/с 26004301527697 в Центрально-Городском отделении АК Проминвестбанк, МФО 334516, код ЕГРПОУ 31331055. Распорядителем имущества назначен Маложиленко Владимир Александрович (лицензия №000182). Введен мораторий на удовлетворение требований кредиторов с 17.05.2002 г.
2. № 32/97Б от 17.06.2002г. О банкротстве ДП «Макеевское СУ «Донбассдомнаремонт» КСП «Донбассдомнаремонт» (86125, г. Макеевка, ул. Кольцова, д. 43) р/с 26006301526180 в Центрально-Городском отделении АК Проминвестбанк, МФО 334516, код ЕГРПОУ 30415390. Распорядителем имущества назначена Вишневская Наталья Николаевна. Введен мораторий на удовлетворение требований кредиторов с 17.06.2002 г.

Претензии кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

Регіональне Агенство з питань банкрутства в Дніпропетровській області проводить конкурс з продажу майна підприємства-боржника — ВАТ «Дніпровський заводобудівельний комбінат». Об'єкти продажу знаходяться за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Курсантська, буд.7. Початкова ціна продажу складає п'ятсот тринадцять тисяч грн. Гарантійний внесок учасників конкурсу складає 5% від початкової ціни. Гарантійний внесок перераховується на р/рахунок № 26007006610000 в Укрсіббанк МФО 306856, код ОКПО 31540566 в строк, що становить один місяць з дня опублікування. Фіксовані умови конкурсу: придбання єдиним комплексом інвентарних об'єктів, що складають майно Боржника; збереження виробництва будівельних матеріалів; інвестування у розвиток виробництва будівельних матеріалів.

Заявки приймаються протягом одного місяця з дня опублікування за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім. № 8, з 9.00 до 17.00 (крім вихідних). З питань ознайомлення з об'єктом та оформлення участі у конкурсі звертатися за тел. 744-19-31.

Конкурс відбудеться 03.09.2002 р. за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім. № 8.

За перший раунд — «відмінно»!

Футбол. Ліга чемпіонів. Другий кваліфікаційний етап. Перші матчі. «Сконто» (Латвія) — «Левський» (Болгарія). 0:0. «Брюгге» (Бельгія) — «Динамо» (Румунія). 3:1. «Жиліна» (Словаччина) — «Базель» (Швейцарія). 1:1. «Брондбю» (Данія) — «Динамо» (Албанія). 1:0. «Ліллестрем» (Норвегія) — «Железничар» (Боснія). 0:1. «Хаммарбю» (Швеція) — «Партизан» (Сербія і Чорногорія). 1:1. «Спарта» (Чехія) — «Торпедо» (Грузія). 3:0. «Маккабі» (Ізраїль, Хайфа) — «Бєлшина» (Білорусь). 4:0. «Шериф» (Молдова) — ГАК (Австрія). 1:4. «Залаерсег» (Угорщина) — «Загреб» (Хорватія). 1:0. «Марибор» (Словенія) — «Хапоель» (Кіпр). 2:1. «Вардар» (Македонія) — «Легія» (Польща). 1:3. «Боавішта» (Португалія) — «Хеберніан» (Мальта). 4:0.

«Динамо» (Україна, Київ) — «Пюнік» (Вірменія, Єреван). 4:0. *Чернат, 16, Шацьких, 66, Леандро, 85, Боднар, 90+4.*

«Динамо»: *Рева, Гавранчич, Боднар, Гусін, Несмачний, Дмитрулін, Мелащенко (Леандро, 70), Гіоане, Шацьких, Чернат (Хацкевич, 81), Пеєв (Кардаш, 62).*

«Пюнік»: *Карагезян, Ар. Мкртчян, Білібіо, Стеванович, Траоре, Мінасян (Мелоян, 70), Арт. Карамян, Антонян (Челінгарян, 46), Сістерна, Діавара (Аг. Мкртчян, 60), Арм. Карамян.*

Попереджено: *Білібіо, 44, Несмачного, 50, Стевановича, 75, Арт. Мкртчяна, 90+2. На 64-й хвилині з поля вилучено Білібіо (друге попередження).*

Арбітр *— Бернард Брюггер (Австрія).*

31 липня. Київ. Стадіон «Динамо» імені Валерія Лобановського. 32 градуси. 17 000 глядачів.

Звичайно, «Пюнік» — не «Баварія», «Манчестер Юнайтед», «Боруссія», «Ліверпуль» чи «Ювентус». Однак переконлива перемога і над цим хоч і не дуже іменитим, але вельми амбітним суперником неабияк важлива для «Динамо». Насамперед психологічно. Надто багато моральних втрат протягом останнього року зазнав найкращий і найменитіший український клуб. І йому вкрай потрібне свіже повітря успіхів. А ще це була перша міжнародна перемога Ігоря Суркіса в ранзі президента клубу і тренера Олексія Михайличенка. Сподіватимемося, не остання.

Як на мене, преса з вихвалянням «Пюніка» трохи, як мовиться, передала куті меду. Безперечно, в цьому клубі почали серйозну роботу. Запросили аргентинського тренера, велику групу легіонерів. З Оскаром Лопесом перед приїздом до Києва єреванці не знали поразок у 62 матчах! Але треба ще подивитися, з ким грав «Пюнік». Та й він тільки починає складний і тривалий шлях до високої мети.

Однак отака розкрутка ЗМІ зробила свою справу. Як зізнався після зустрічі динамівець Гавранчич, він і його колеги неабияк хвилювалися до забитого м'яча (до речі, великий трудівник і безстрашний боєць Чернат блискуче виконав штрафний, а потім зробив передачу на Шацьких, і той влучно пробив головою). Але й після першого успіху футболісти «Динамо» ще нервувалися. Звідси, либонь, усі ті до певної міри незграбні дії Мелащенка і Шацьких, які, здавалося, не знали, що робити з м'ячем у карному майданчику гостей.

Та поступово динамівський клас почав брати гору над азартом і темпераментом суперника. Напередодні жваво обговорювалися можливі варіанти складу оборони «Динамо». Усіх хвилювало питання: хто конкретно замінить травмованих Ващука і Федорова? Михайличенко доручив це важливе завдання Гіоане і Гавранчичу. Румун грав роль ліберо, а серб — стопера. Гіоане, котрий уперше виконував таку складну і відповідальну роль, цілком упорався з нею, а за найменшої нагоди долучався до наступу. У ті моменти його на останньому рубежі надійно підстраховував Гусін.

Отже, динамівська оборона працювала здебільшого синхронно і надійно. Але не завжди. На 53-й хвилині прогавили Армана Карамяна, і той вискочив на ударну позицію. Наше щастя, що він діяв поспішно і неточно.

А по-справжньому господарі перевели подих, коли третій м'яч опинився у воротах баскетбольного зросту голкіпера Андроніка Карагезяна. Але про цей епізод варто розповісти детальніше. Напередодні зустрічі, спілкуючись із журналістами, Олексій Михайличенко казав, що бразильська пара динамівських новачків ще не готова до серйозних іспитів. Однак за двадцять хвилин до закінчення матчу з «Пюніком» на полі таки з'явився форвард Леандро. І його дебют був шикарний. Публіка в захопленні. Удар Кардаша, який після тривалої відсутності з'явився на полі, і бразилець ефектно зіграв на добивання. Окрім цього, діяв гостро і ще раз був близький до успіху, але влучив у штангу. А ще зробив результативну передачу. Та взяття воріт не було зафіксовано. Хоча, схоже, новачок має зайву вагу, він ще не встиг досягти належної функціональної готовності. Але це, як кажуть, справа часу. Головне, що «Динамо» придбало талановитого майстра.

Поєдинок завершився шедевром, який створив Ласло Боднар. Угорець метрів із тридцяти п'яти вразив ціль гарматним пострілом. За мить пролунав фінальний свисток.

Наставник гостей Оскар Лопес мав вигляд людини, яка зазнала великого горя. Він сказав журналістам, що «Динамо» було сильніше. Але його підопічні зіграли не у притаманний їм футбол, не виявили своїх найкращих якостей. Однак тут тренерові варто було б сказати, що розкритися «Пюніку» заважили динамівці. Та сеньйор Лопес ніби перебував у шоковому стані. Через це, либонь, і відмовився відповідати на окремі запитання преси. А під кінець навіть посварився з одним із наших журналістів.

А от Михайличенко, зрозуміло, ні з ким не полаявся, навпаки, його спілкування з представниками ЗМІ почалося з оплесків і завершилося ними.

— Ми мали дуже мало часу для спеціальної підготовки до цього матчу, — сказав він. — Хоча вдалося збалансувати склад і виконати план на гру. Знали, що у суперника непогана оборона і хороший напад. Отож ми збільшили швидкості і старалися не давати суперникові шансів для контргри. Відзначу і досить високу реалізацію моментів у нашої команди. Результатом, звісно, задоволені. Тепер готуватимемося до поєдинку в Єревані якнайсерйозніше. Адже в футболі трапляються всілякі несподіванки...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімках: великий обсяг роботи виконав Флорін Чернат і м'яча забив; маючи чимало нагод відзначитися, Максим Шацьких однією таки скористався; Ласло Боднар подарував шедевр на останніх секундах матчу.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Водні види. У Берліні триває чемпіонат Європи. Представниця України Світлана Бондаренко виборола срібну нагороду на дистанції 100 метрів брасом.

Теніс. Українець Андрій Стаховський став переможцем юніорського турніру серії ITF у місті Гізі (Єгипет) у парному розряді разом із чехом Рослом. У фіналі українсько-чеський дует виявився сильнішим за марроканську пару Буяхья/Замжауї — 6:3, 6:2.

Бокс. У Львові з 3 по 13 серпня відбудеться юніорський чемпіонат Європи. На турнір збираються 177 спортсменів з 25 країн.

Хокей. Два контрольні поєдинки в Києві зіграв столичний «Сокіл». Його суперником був найкращий клуб Білорусі «Керамін-Мінськ». Першого дня виграли господарі — 4:1, а наступного перемогу з таким самим рахунком святкували гості.

А збірна України наприкінці серпня у Ризі стартуватиме у турнірі Єврохокей-челендж. У складі нашої команди, найпевніше, виступатиме Дмитро Христич, який незабаром має прилетіти до України.

ЦІКАВИЙ ДОСВІД

Розвиваючи тіло, не забудь про свідомість

У футбольному клубі з неспортивною назвою «Добро» діти не тільки опановують ази гри, їх ще навчають гончарного ремесла. Так, головний лікар Дарницького центру здоров'я Київської міської клінічної лікарні №1 Анатолій Туранський створив громадську організацію, яка спрямовує свої зусилля на подолання безпритульності і розвиток свідомості у юного покоління.

Клубу лише два роки, а в ньому тренуються вже 300 дітей віком від 6 до 18 років. Поганявши м'яча, вони сідають ліпити із зеленої лікувальної глини горщики, вази, фігурки та інші предмети побуту трипільської культури. Сам процес творчості, нанесення певних знакових малюнків, слід гадати, пробуджують у дитячих душах любов і устремління до прекрасного. Ненав'язливі методи допомагають розвинути їхню свідомість.

Є діти, що їх у прямому розумінні витягнуто з підворіття, такі, що перебували на обліку в міліції. Як «Добро» вийшло на них?

— На території дитсадка-школи «Пролісок», з яким ми тісно співпрацюємо під час обстеження малюків, «нічийні» підлітки почали ламати інвентар, — пригадує Анатолій Туранський. — Довелося порозмовляти. Одного вечора приходить до нас команда — хлопців із 30. От уже рік тренуємося. А ще був випадок. Місцевий мешканець для власних потреб почав ночами розбирати дах садочка. Всі гадали, то — справа рук колишніх хуліганів. Та хлопці організували чергування в засідці і зловили його. Привели і здали директорові. Без рукоприкладства. Уже гаразд! Ще наші «хулігани» пофарбували паркан, посадили дерева. Про що це свідчить? Свідомість у хлопців змінюється. Заради цього, гадаю, варто жити.

Команда клубу торік стала бронзовим призером чемпіонату Києва, а цього року вже була другою.

Спортивний лікар вищої категорії Анатолій Туранський, починаючи з 1971 року, як член комплексної наукової групи, контролював у спортсменів характер обмінних процесів, коригували їх лише за допомогою фармакологічних засобів. Він працював зі збірними командами СРСР з футболу, велоспорту, стрільби, академічного веслування, легкої атлетики. Майстер спорту СРСР, чемпіон Збройних Сил із класичної боротьби, ставши лікарем, досліджував надзвичайно тонкі біохімічні процеси, що відбуваються в організмі спортсмена за екстремальних ситуацій.

Він спеціально вивчав методи тренування деяких зарубіжних футбольних команд — «феноменів». І зіткнувся з оригінальним підходом: спортсмени, проходячи тренінги з розширення можливостей своєї психіки, виробляють у собі якість — відчуття і пам'ять тіла. Але не фізичного. За східними вченнями, є ще й тонке тіло, яке неможливо побачити, але його прояви — рух життєвої сили — ми прекрасно відчуваємо. Під час гри спортсмени входять у медитативний стан, налаштовуючись на простір. Футбольне поле вони передовсім «бачать» своїм тонким тілом, нейтралізуючи психічною енергією противника. Усвідомлена взаємодія з простором дає можливість миттю приймати правильні рішення. Якою мірою правильні, залежить знову-таки від рівня розвитку свідомості. Схильність жити певними інтересами фіксується на певному рівні тонкого тіла. Є сім психічних центрів, або чакр.

Чи можна поєднати розвиток фізичного тіла і свідомості?

Нещодавно в Дарницький центр здоров'я приїздив академік російської АН Владислав Луговенко. Він уміє визначати за допомогою маятника діаметр чакр. З'ясувалося, що оптимальні фізичні навантаження сприяють розширенню серцевої чакри дітей удвічі. Це означає, що в них відкриваються можливості сприйняття духовного.

Людмила ОПАНАСЕНКО.

На знімку: Віктор Гороза, колишній захисник «Динамо», відкриває секрети тактичної майстерності своїм учням — футболістам команди «Добро».

ДЕСЯТА МУЗА

Наше кіно в електронному каталозі

CD-збірка «Українське кіно 90-х» більше нагадує «червону книгу», бо містить свідоцтва навіть про ті «білі» плями вітчизняного кінематографа, від яких нині не залишилося навіть чорнових копій. На створення каталогу директора Національного центру Олександра Довженка кінокритика Сергія Тримбача спонукала така обставина. Річ у тім, що на початку 90-х на Національну кіностудію імені Довженка розпочалося нашестя людей «при грошах», які забажали знімати кіно. І хоча художня цінність цих проектів дуже сумнівна, зберегти інформацію про них все-таки потрібно. В результаті проведеного майже детективного розслідування працівникам довженківського центру вдалося зібрати відомості про 259 картин, виробництво левової частки яких припадає на першу п'ятирічку незалежності України. Цікава деталь: серед персоналій, заявлених у каталозі, акторів — лише 68, рівно стільки, щоб забезпечити один масштабний національний проект.

ЗА ЛАШТУНКАМИ

І з дружиною розлучився, і машину вкрали

Чорна смуга за лаштунками естрадного життя відомого українського співака Іво Бобула, схоже, триває. Рік тому він розлучився з Лілією Сандулесою. На згадку про цей шлюб екс-чоловікові залишився вишневий «BMW 520». І от нещодавно його вкрали. Винуватцем пригоди став новий водій співака. Хлопець, який начебто без дозволу взяв машину покатати друзів, кинув її на подвір'ї під вікнами будинку в районі вулиці Бастіонної в Києві. «BMW» був записаний на Лілію Сандулесу, тому вона й подала до ДАІ заяву про викрадення.

«Київський рахунок»: один не менше двох

У Києві з'явилася ще одна (окрім «Пекторалі») театральна премія! Так вирішили після чотиригодинного оргзасідання в столичному ресторані «Дежавю» театральні критики Сергій Васильєв («Столичные новости»), Олег Вергелес («Киевские ведомости») і Віталій Жежера («Голос України»).

Батьки-засновники назвали премію «Київський рахунок», за деякою аналогією з «рахунком гамбурзьким» (де колись борці Європи раз на рік боролися не на публіку, а по-чесному). Номінацій за підсумками сезону буде чотири: краща жіноча й чоловіча роль, краща вистава й кращий продюсерський проект. Кого визнали переможцями троє критиків — знають лиш вони, і до вересня секрет не розкриють. Вдалося дізнатись, що ці імена всім відомі, та все одно прозвучать несподівано. Премія не є грошовою (це буде ЩОСЬ від відомого артсалону «Гончарі»). Ще засновники сказали: незвично важко відповідати за свої оцінки, не ховаючись за «думку колективу». Троє — теж колектив, але принцип прийняття рішень тут, як у старому польському сеймі: якщо один шляхтич не згоден з двома іншими, то цей один не є меншістю! Ще одне: тріумвірат критиків, хоч і високої думки про себе, але прийматиме у свою компанію по одному колезі щороку. Перше вручення «Київського рахунку» призначене в тімтаки ресторані «Дежавю» у вересні ц. р. (церемонніймейстер — Сергій Проскуриня, фінансова підтримка — Фонд «Відродження»).

Податківці обіцяють безплатну рекламу «зіркам». По своїй лінії

1 вересня деякі зірки української естради можуть прославитися у незвичному амплуа. А саме: як злісні неплатники податків. Посприяти їм у цьому пообіцяв голова Державної податкової адміністрації України Микола Азаров. Головний податківець країни дав строк «відомим громадянам» до кінця літа добровільно погасити свої борги, сплативши податок з прибутку. Це стосується також представників зарубіжної естради, головним чином російських. Російські «зірки», за словами М. Азарова, інколи забувають про сплату податків під час своїх гастролей в Україні.

Особисте знайомство з літературою

чекає на жителів Вінницької області. Громадськість схвильована тим, що потенційні читачі не знають творчості сучасних письменників. Під час зустрічі глави Вінницької обласної держадміністрації Віктора Коцемира з творчою інтелігенцією було обіцяно виправити ситуацію. Віднині письменники систематично зустрічатимуться з трудовими колективами в містах і селах, учнівською та студентською молоддю, взагалі з усіма потенційними читачами, особисто пропагуючи сучасну літературу.

ТЕЛЕ

Тотальна українізація каналів

За рік усі телевізійні канали та радіостанції України зобов'язані перейти на українське мовлення. Таке рішення, що зобов'язує вітчизняних телевиробників вести теле- і радіопрограми власного виробництва державною мовою, прийняла Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення. Крім того, в українському телепросторі буде заборонено з 6.00 до 23.00 рекламувати кіно- і телефільми з елементами насильства та еротики.

Вердикт викликав подив серед споживачів вітчизняної твпродукції. Так, в офіційному зверненні до ЗМІ повноважного представника МЗС РФ Олександра Яковенка йдеться про те, що Москва стурбована звуженням можливості реалізувати право одержувати інформацію рідною мовою для багатомільйонного російського населення України, а також багатьох українців у Росії, для яких рідна мова — російська. На думку пана Яковенка, це суперечить духу російсько-українського гуманітарного співробітництва та міжнародним стандартам у галузі заохочення і захисту прав осіб, що належать до меншин. Особливо дивний і позбавлений логіки такий крок Нацради в контексті міждержавної програми проведення Року України в Росії та Року Росії в Україні, головна мета якої саме об'єднувати і аж ніяк не роз'єднувати наші народи, йдеться у зверненні.

КЛІП

Ностальгія за кирзачами

Російська група «Отпетые мошенники» та співак Леонід Агутін хочуть віддати данину своїй армійській юності. Вони мають намір зняти відеокліп на спільну пісню про прикордонників. Музиканти придумали оригінальний сюжет ролика, в якому крім них самих плановано задіяти багатьох популярних артистів. Леонід Агутін, що написав цю річ на згадку про власну службу на російсько-фінському кордоні, запропонував провести зйомки в «рідній» військовій частині під Виборгом. Він гратиме дембеля, який передає естафету трьом новобранцям-«мошенникам», наставляючи їх на путь істинну.

ДЕЦИБЕЛИ

Аркадія хоче спати спокійно

У центрі одеського клубного життя — парку відпочинку «Аркадія», де зосереджено більшість літніх нічних клубів міста, триває збирання підписів на захист нічного життя. Ініціатором звернення до мера Одеси Руслана Боделана виступили самі розважальні заклади після того, як розпочався черговий етап конфлікту мешканців навколишніх вулиць з порушниками нічної тиші. Городяни, які створили громадський комітет, наполегливо вимагають закриття всіх джерел шуму і додержання цілковитої тиші нічної пори (з 23.00 до 7.00). Нещодавно працівники правоохоронних органів пройшлися нічними клубами Одеси з вимогою вимкнути звукову апаратуру до 7.00.

Раніше всі нічні клуби одержали від міських інстанцій дозволи на цілодобову діяльність. Тому вони відмовляються припиняти концертну роботу в зазначений час. Найімовірніше, найближчим часом буде лише переглянуто правила експлуатації клубів, обмежено потужність звуку, вжито заходів для встановлення додаткового звукоізолюючого захисту.

Фото Олександра КРЕМКА.

ОТАКОЇ!

Пригоди батька вітчизняної опери

З музею композитора Семена Гулака-Артемовського, що в Городищі на Черкащині, вночі зникло його бронзове погруддя. Після обстеження приміщення правоохоронцями з'ясувалося: містецький витвір «взяли на пам'ять» не шанувальники творчості батька першої української опери «Запорожець за Дунаєм», а банальні мисливці за кольоровим металом. У пункті прийому металобрухту було виявлено погруддя видатного композитора і повернуто музеєві.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

ПОЇХАЛИ!

Автопробігом по нехлюйству

У столиці РФ відбулася презентація зіркового автопробігу «Москва—Красноярськ—Москва», приуроченого до 70-річчя з дня проведення Першого російського автопробігу. У перегонах візьмуть участь діячі культури, мистецтва та зірки російської естради.

Як і перший, описаний у творі Ільфа та Петрова «Золоте теля», нинішній заїзд проходитиме під гаслом: «Ударимо автопробігом по бюрократизму і нехлюйству!». В акції братимуть участь легендарна «Антилопа Гну» та ще 20 раритетних автомобілів. У містах за маршрутом руху колони буде проведено опитування місцевих жителів і виявлено «Головного бюрократа» та «Головного нехлюя країни».

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.
Ціна договірна.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311139. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos